Vinařský věstník

5
2025

Obsah:

Z domova	**2**
Ze světa	**4**
A. Společná zemědělská politika EU	**4**
B. Trh vínem ve světě	**8**
C. Trh vínem v EU a jeho regulace	**15**

jihomoravský kraj

Ve spolupráci s Jihomoravským krajem zpracoval SVČR
Produkováno s podporou Vinařského fondu ČR.

Z domova

Zemědělci varují: Bez rozpočtu jednoznačně určeného na zemědělství se unijní agrární politika zhroutí jako domeček z karet

Praha 20. května 2025 – Zemědělci napříč Evropou reagují na snahu Evropské komise zásadně změnit způsob financování. Komise o tom bude jednat na konferenci k rozpočtu EU, která dnes začíná v Bruselu, přičemž má dojít k zásadní změně, kdy o alokaci na jednotlivá odvětví budou rozhodovat státy samostatně. Zemědělcům tak hrozí ještě menší podpora než doposud, což ohrožuje potravinovou bezpečnost celé EU.

Ve dnech konání konference Evropské komise o příštím rozpočtu EU ve dnech 20. a 21. května 2025 je plánována protestní akce evropské zemědělské konfederace COPA-COGECA. K celoevropské výzvě „EU House of Cards“ se připojují i čeští zemědělci – celkem čtyři zemědělské organizace – Agrární komora ČR, Zemědělský svaz ČR, Českomoravský svaz zemědělských podnikatelů a Iniciativa zemědělských a potravinářských podniků. Chtějí tak vyjádřit znepokojení nad plánovanou změnou rozpočtu, která může vést ke zhroucení společné zemědělské politiky EU a k nedostatečnému financování agrárního sektoru.

„Bez garantovaného rozpočtu pro Společnou zemědělskou politiku (SZP) hrozí její rozpad. Dosavadní rozpočet o dvou pilířích zajišťoval podporu v sektorech, jako je rozvoj venkova, ekologické zemědělství nebo péče o welfare zvířat a krajinu. Pokud by mělo dojít ke sjednocení rozpočtu do jednoho, přičemž jednotlivé státy by rozhodovaly, kolik do kterého ‚šuplíku‘ alokují prostředků, v České republice i mnoha dalších zemích může dojít ke zhroucení financování zemědělství, a tím i k ohrožení základního účelu práce farmářů – produkce potravin, o podpoře životního prostředí ani nemluvě,“ podotýká Martin Pýcha, předseda Zemědělského svazu ČR a dodává: „V zemědělství EU by ještě více rozhodoval souboj rozpočtů, nikoliv šikovnost zemědělců.“

Proč akce? Proč teď?

EU aktuálně čelí geopolitickému napětí, klimatickým výzvám a rostoucí závislosti na dovozech. Produkce potravin se, kromě bezpečnosti, stává stejně důležitou jako obrana. Přesto však návrhy Evropské komise na nové víceleté finanční období neobsahují konkrétní zajištění SZP – a nově navíc hrozí její rozpuštění do tzv. jednotné obálky, kdy by jednotlivé členské státy dostávaly jeden rozpočet a rozhodovaly by o rozdělení dle vlastních aktuálních priorit.

Přidělení rozpočtu národním vládám bez závazků a kontrol by ohrozilo stabilní financování českého zemědělství. Aktuálně je zemědělství financováno méně než 0,5 % státního rozpočtu ČR, a jen 0,3 % rozpočtu EU, přestože je klíčovým sektorem pro bezpečnost a stabilitu.

„Pokud Evropská unie skutečně považuje potravinovou bezpečnost za strategickou prioritu, pak je nezbytné, aby to odpovídalo i rozpočtovým rozhodnutím. Adekvátní rozpočet na Společnou zemědělskou politiku je klíčem k udržení produkce v celé Evropě, včetně České republiky, kde už dnes bez dotací zemědělci pracují pod hranicí ziskovosti,“ uvádí Martin Ludvík, viceprezident Agrární komory ČR a předseda Ovocnářské unie ČR.

Rozpočet musí růst – ne klesat

Evropská komise také zvažuje nominální snížení rozpočtu na agrární politiku o 20 %, přestože inflace a náklady rostou. To by reálně znamenalo pokles až o 50 % oproti stávajícím hodnotám. „Pokud chceme, aby zemědělci nebyli závislí na dotacích, musíme jim vytvořit takové podnikatelské prostředí, které jim umožní se uživit produkcí. Dnešní systém k tomu nemotivuje – a bez jeho změny se nezbavíme ani závislosti na dotacích, ani nezajistíme dostatek kvalitních a bezpečných potravin pro obyvatele Česka,“ vysvětluje Martin Pýcha.

Čtyři české zemědělské nevládní organizace proto požadují:

- Zachovat dvoupilířový systém a samostatnou obálku pro Společnou zemědělskou politiku.
- Zachování hodnoty rozpočtu, to zn. minimálně zachování reálné hodnoty SZP z aktuálního víceletého finančního rámce, což znamená nominální navýšení o min. 30 %.

Nechceme dotace, chceme férové podmínky

České zemědělství je dnes bez dotací ztrátové. Průměrný zemědělec bez veřejné podpory nedosáhne ani na pokrytí nákladů. 40 % podniků je na nule nebo ve ztrátě. Dotace však mají sloužit jako nástroj zvládání rizik a nákladů regulací – nikoliv jako hlavní zdroj obživy.

Zemědělci proto žádají:

- podmínky pro podnikání a investice, nikoliv almužnu z veřejných rozpočtů;
- omezení byrokracie – ČR má 6. nejvyšší náklady na administrativu v zemědělství v EU;
- férovou podporu produkčních farem, které produkují drtivou většinu potravin a zároveň nesou hlavní zátěž obtížných tržních podmínek, vysokých nákladů a regulací.

Bez SZP nebude soběstačnost, zaměstnanost ani krajina

Naše zemědělství dnes produkuje jen 66 % průměrného výnosu na hektar v EU. Ale ne kvůli nízké produktivitě – ta je ve srovnatelných podmínkách často srovnatelná nebo vyšší. Rozdíl tvoří vysoký podíl farem, které reálně neprodukují.

„Změna přístupu je nutná – k financím, k nastavení politik i k očekáváním společnosti. Pokud selže rozpočet, hrozí zhroucení celé evropské architektury ▸

potravinové bezpečnosti jako domečku z karet. Nebylo by tak možné podporovat dlouhodobou péči o krajinu, zajištění kvalitních lokálních potravin, ani skutečnou soběstačnost," shrnuje místopředseda Českomoravského svazu zemědělských podnikatelů Kamil Surovík.

AK ČR A ZS ČR, 20. 5. 2025

Pátý ročník praktického semináře ve Znojmě: Pěstování PIWI odrůd révy v podmínkách ČR

Tisková zpráva – Na pracovišti Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského (ÚKZÚZ) ve Znojmě – Oblekovicích se dne 23. května 2025 uskutečnil již pátý ročník odborného semináře na téma „Pěstování PIWI odrůd révy v podmínkách ČR". Akce byla určena odborné veřejnosti z řad pěstitelů révy, vinařů, odborníků z výzkumných institucí i škol. Organizaci semináře převzal ÚKZÚZ ve spolupráci se Střední vinařskou školou Valtice a PIWI CZ.

Letošní ročník byl zaměřen zejména na degustaci vín vyrobených z PIWI odrůd, tedy odrůd révy vinné vyšlechtěných s cílem zvýšit jejich odolnost vůči houbovým chorobám a snížit potřebu chemických zásahů při pěstování. K degustaci byly představeny vzorky vín pocházející nejen od ÚKZÚZ a vinařské školy, ale i od pěstitelů z různých částí České republiky a ze zahraničí, včetně komerčně dostupných vín z PIWI odrůd prodávaných v řetězcích supermarketů.

Účastníci semináře se shodli, že kvalita degustovaných vín z PIWI odrůd se plně vyrovnala vínům z klasických odrůd Vitis vinifera, a to jak z hlediska aromatiky, tak i celkového senzorického projevu. Ukazuje se, že při správném výběru odrůd a technologii zpracování mohou PIWI vína představovat plnohodnotnou alternativu současné produkce.

Z pohledu pěstitelského nabízejí PIWI odrůdy řadu výhod – především vyšší odolnost vůči chorobám, lepší zvládání extrémních výkyvů počasí, nižší nároky na chemickou ochranu a často i vyšší a stabilnější výnosy. To vše přispívá nejen ke zvýšení ekonomické efektivity, ale zároveň i k environmentálně šetrnějšímu způsobu pěstování révy, což je v souladu s rostoucími požadavky legislativy Evropské unie na snižování používání chemických přípravků v zemědělství.

Aktuální výměra registrovaných vinic k dnešku je 17 050,1248 ha, v současnosti je v České republice registrováno přibližně 6 % vinic osázených PIWI odrůdami, což ukazuje na postupně rostoucí zájem pěstitelů o tyto inovativní odrůdy. Jejich rozšíření může v budoucnu významně přispět k udržitelnosti českého vinařství.

JITKA CHROMEČKOVÁ, STŘEDNÍ VINAŘSKÁ ŠKOLA VALTICE

Ze světa
A) Společná zemědělská politika EU

AREV: Zjednodušení SZP

BRUSEL, 14. května 2025 – O zjednodušení společné zemědělské politiky mluví mnoho lidí, ale jen málo z nich podniká kroky. Evropskému komisaři pro zemědělství Christophu Hansenovi je třeba poblahopřát, že se s tímto spisem konkrétně vypořádal, a umožnil tak EU rozloučit se s ustanoveními, která nejvíce poškodila důvěryhodnost SZP a vytvořila zbytečnou administrativní zátěž. Navrhovaný balíček zjednodušení odstraní nejkřiklavější rozdíly mezi přínosem a zbytečnou byrokracií zavedené s poslední reformou. Evropská komise vysílá pozitivní signál tím, že uvádí svůj záměr přizpůsobit pravidla agronomii, realitě práce zemědělců a jejich praktickým potřebám s cílem harmonizovat zemědělskou produkci a udržitelnost.

Pokud jde o provádění SZP v členských státech, je krokem správným směrem cíl Komise zaměřit svou přidanou hodnotu na strategické změny národních plánů namísto projednávání drobných detailů nebo odmítání pragmatických návrhů, jak tomu bylo od roku 2023. Komise však musí plně plnit svou úlohu, aby zajistila soudržnost ambicí národních strategických plánů a co nejvíce operativně usnadnila jejich provádění. To je nezbytné zejména s ohledem na GAEC. Některé země si jejich provádění příliš zkomplikovaly. To je například případ několika členských států, pokud jde o provádění GAEC5 , které bez jakéhokoli agronomického opodstatnění přísně postihuje některá odvětví a ohrožuje integritu vnitřního trhu.

Pokud jde o režim pro malé zemědělce, AREV požaduje spravedlivou hospodářskou soutěž v rámci EU, a to nejen mezi zeměmi, ale i mezi zemědělci, aby každý mohl přispět k cíli udržitelnosti bez ohledu na velikost svého zemědělského podniku. Tento nástroj se musí i nadále zaměřovat na struktury, které jsou nejvíce vzdáleny od jakékoli administrativní kapacity a jsou velmi málo integrovány do trhu.

Evropské krizové řízení je nákladově efektivnější než vnitrostátní krizové řízení.

Zjednodušení vnitrostátních nástrojů řízení rizik je vítáno, ale AREV se i nadále obává rizika čistě vnitrostátního krizového řízení v zemědělství. Vytváření krizových rezerv členskými státy vysílá nejednoznačný signál vzhledem k chaotickému a nedůslednému řízení státní podpory schválené v reakci na Covid a válku na Ukrajině. Opatření navržené v tomto balíčku zjednodušení nesmí nahradit posílenou evropskou krizovou rezervu. Skutečně účinné řízení velkých krizí lze zajistit pouze na úrovni Společenství, a to prostřednictvím mechanismu, který kombinuje solidaritu, pobídky k posílení nástrojů řízení rizik v zemědělských podnicích a přijetí těchto nástrojů Evropou v případě velké krize.

Jedná se o otázku hospodárnosti a efektivnosti využívání veřejných prostředků. Farm Europe odhaduje, že evropská krizová rezerva ve výši 2 miliard EUR by stála pětkrát méně než samostatné národní krizové rezervy poskytující stejnou úroveň ochrany. Jak bylo zdůrazněno v Draghiho zprávě, vzájemnost a solidarita jsou nejen pilíři evropských ambicí, ale také rozpočtového pragmatismu.

AREV/AYNARD/14. 5. 2025/JS

Zemědělský výbor EP o zjednodušení SZP

Výbor Evropského parlamentu pro zemědělství a rozvoj venkova (COMAGRI) přivítal dne 14/05/2025 snahy Evropské komise o zjednodušení současných pravidel Společné zemědělské politiky, a to v souvislosti s návrhem zjednodušení, který Evropská komise představila rovněž dne 14/05/2025. Přesto ale zazněly obavy, že legislativní projednávání návrhu by se mohlo časově překrývat s debatami o nové SZP po roce 2027 – Evropská komise potvrdila zájem předložit návrhy právních předpisů pro rozpočet EU i pro SZP pro období 2028 – 2034 současně dne 16/07/2025. Komise návrh představila ve středu odpoledne a poslanci jej následně téměř okamžitě projednali v rámci výměny názorů s úřadujícím generálním ředitelem GŘ AGRI Mihailom Dumitru. Ten návrh označil za jedno z hlavních opatření navazujících na únorovou Vizi pro zemědělství a potraviny a připomněl, že balíček navazuje na zjednodušení přijatá v roce 2024 jako reakce na zemědělské protesty. Dumitru zdůraznil, že Komise vycházela z rozsáhlých konzultací a dat získaných za dva roky implementace strategických plánů SZP. Dumitru uvedl, že polské předsednictví Rady Komisi předalo přes 400 návrhů na zjednodušení od členských států. Připomněl také 27 000 odpovědí v zemědělském dotazníku Komise z roku 2024 a následné rozhovory s 800 zemědělci.

Za EPP návrh uvítal italský poslanec Herbert Dorfmann, který upozornil, že přebujelá byrokracie v jeho zemi zpožďuje výplaty podpory. Podle něj má Komise správný přístup. Dario Nardella (S&D) však varoval, že návrh přichází v době, kdy má Komise v příštích týdnech představit návrh nové SZP a zároveň upozornil, že větší flexibilita pro členské státy nesmí vést k oslabení role EU. Francouzský poslanec Gilles Pennelle (PfE) návrh uvítal jako vítězství patriotů a útok na Green Deal. Prohlásil, že je třeba orientovat SZP zpět na produkci a potravinovou suverenitu a odvrhnout nadřazování životního prostředí. Za ECR vystoupil nizozemský Bert-Jan Ruissen, který označil úsporu 1,58 miliardy eur ročně za šokující důkaz nadměrné administrativy v uplynulých ▸

letech. Elsi Katainen (Renew, Finsko) připomněla, že již při návrhu současné SZP v roce 2018 byl hlavním cílem zjednodušení – zemědělci jej ale na svých polích stále nevidí. Cristina Guarda (Zelení, Itálie) varovala, aby zjednodušení nevedlo k narušení ochrany klimatu, vody a půdy. Podle Luka Flanagana (The Left, Irsko) je největší zjednodušení především právní jistota. Připomněl, že současná SZP byla rovněž prezentována jako zjednodušená, ale praxe tomu neodpovídá. Za skupinu ENS vystoupil český europoslanec Ivan David, podle něhož návrh moc nezmění, protože problémy evropských zemědělců jsou hlubší. Za klíčové označil spravedlivé postavení zemědělců v potravinovém řetězci. Vyjednávání v Evropském parlamentu bude nyní oficiálně zahájeno.

FOODNET, 20. 5. 2025

Budou protesty evropských zemědělců?

Evropská komise by měla v polovině roku 2025 předložit návrh víceletého finančního rámce (VFR) na období 2028–2034. Přesné datum zveřejnění zatím není známo – podle některých zdrojů by mohl být návrh publikován začátkem července, jiné očekávají začátek září 2025. Jedním z nejdiskutovanějších bodů je úvaha Komise o sloučení finančních nástrojů do jediného celku, který by byl řízen prostřednictvím 27 národních plánů. Tato koncepce, někdy označovaná jako „superfond", by znamenala spojení rozpočtu Společné zemědělské politiky a fondů soudržnosti pod společný finanční rámec na úrovni členských států. Zemědělské organizace, včetně největší evropské zemědělské organizace Copa-Cogeca, vyjádřily proti návrhu ostrý nesouhlas. Podle nich by mohlo dojít nejen k oslabení rozpočtové samostatnosti SZP, ale i ke snížení celkového objemu finančních prostředků pro SZP. Prezident Copa Massimiliano Giansanti v rozhovoru pro portál Euractiv připomněl, že současná dvoupilířová struktura SZP zajišťuje mimo jiné stabilní financování opatření v oblasti klimatu, technologií a generační obnovy. Giansanti vyzval Komisi k obhájení těchto prostředků a jejich navýšení s ohledem na inflaci a globální konkurenci. Zároveň varoval, že pokud by Komise návrh „superfondu" skutečně předložila, nelze vyloučit návrat zemědělských protestů do ulic evropských měst. Copa-Cogeca i zemědělští ministři členských států požadují, aby návrh VFR zachoval oddělené financování společné zemědělské politiky, její dvoupilířovou strukturu a odpovídající objem prostředků. Zástupci sektoru vyzývají předsedkyni Komise Ursulu von der Leyen, aby dodržela závazky z období protestů v roce 2024 a podpořila návrh, který garantuje stabilní a silný zemědělský rozpočet. Evropská komise by měla vést diskusi k budoucímu rozpočtu SZP dne 14/05/2025, pouze interně a na popud komisaře pro zemědělství a rozvoj venkova Christopha Hansena. Komise také pořádá v termínu 20–21/05/2025 veřejnou výroční konferenci k rozpočtu EU, podle zatím předběžných a nepotvrzených informací je možné očekávat krácení rozpočtu pro SZP o 15 – 20 %.

FOODNET, 6. 5. 2025

Návrh nové SZP a návrh Víceletého finančního rámce EU na období po roce 2027

Evropský komisař pro zemědělství a potravinářství Christophe Hansen uvedl dne 08/05/2025, že návrh nové Společné zemědělské politiky (SZP) by měl být zveřejněn přibližně ve stejnou dobu jako návrh Víceletého finančního rámce (VFR) na období po roce 2027. Očekává se, že návrh pro VFR 2028 – 2034 bude předložen dne 16/07/2025, návrh pro SZP by mohl být představen ve stejný den, nebo v přibližně stejnou dobu, čímž se Komise přiklání k myšlence úzké provázanosti rozpočtového rámce a budoucí podoby zemědělské politiky. Informaci oznámil komisař Hansen během konference „Vize pro zemědělství a potravinářství", která navázala na stejnojmenné sdělení Komise z února 2025. Hansen označil budoucí návrhy SZP a VFR za „slony v místnosti" a zdůraznil, že budoucí zemědělská politika musí být jednodušší, méně byrokratická a cílenější. Členské státy by podle něj měly nést větší odpovědnost za naplňování společných cílů, a zároveň získat více volnosti při jejich dosažení. V rozpočtové oblasti varoval před pokračujícím úbytkem zemědělců i opouštěním zemědělské půdy. Z těchto důvodů musí být budoucí rámec nastaven tak, aby přispíval k udržení zemědělské činnosti na celém území Unie. Současně Hansen představil hlavní směry připravovaného třetího balíčku zjednodušení SZP, který má být předložen dne 14/05/2025. Cílem je omezit administrativní zátěž na farmách, posílit využití zjednodušených forem podpory, zlepšit přístup menších farem k finančním nástrojům a urychlit digitalizaci. V závěru roku 2025 má Komise přijít s dalším, širším balíčkem, který se bude týkat i dalších politik ovlivňujících zemědělský sektor, včetně oblasti životního prostředí, zdraví a hygienických předpisů. Dále bylo potvrzeno, že po létě Komise představí strategii pro generační obměnu v zemědělství. Hansen uvedl, že za posledních deset let zanikly v EU tři miliony farem a zůstává jich přibližně devět milionů. Komise proto plánuje opatření na podporu mladých zemědělců při zahájení činnosti, včetně usnadnění přístupu ke znalostem, úvěrům, službám na venkově i zemědělské půdě. Do léta má být spuštěn také pilotní projekt tzv. Pozemkového observatoře EU.

FOODNET, 13. 5. 2025

AREV: Pokrok v oblasti NGT

Jak víte, v současné době probíhají interinstitucionální diskuse o problematice NGT. Níže uvádíme stručný přehled současného stavu a politické hodnocení situace.

Po obtížném kompromisu dosaženém na úrovni Rady – přijatém velmi těsnou většinou – bude hlavním úkolem vyjednavačů v rámci trialogu nalézt společnou řeč mezi Radou a Evropským parlamentem o některých konkrétních otázkách.

Čím více se bude konečná dohoda odchylovat od postoje Rady, tím obtížnější bude získat souhlas ministrů při závěrečném potvrzujícím hlasování.

Zdá se, že Evropský parlament, jehož politické složení se od minulého funkčního období změnilo, si uvědomuje potřebu urychlit tento proces. Zdá se, že spoluzákonodárci sdílejí přání dosáhnout politické dohody do konce polského předsednictví 30. června.

Zatímco otázka patentů se zdá být potenciálně překonatelná – Parlament by mohl projevit náznaky přiblížení se postoji Rady – zůstávají velké problémy, zejména v oblasti označování a kritérií pro definici výrobků NGT 1. Kompromis by mohl být možný, pokud by Rada byla otevřená některým kritériím navrženým Parlamentem. To by zase mohlo připravit půdu pro vyvážený přístup k označo-

vání: povinné označování by se mohlo vztahovat až do fáze prodeje osiva/sadby hospodářským subjektům, aniž by se vztahovalo na konečný produkt. Ačkoli postoj Parlamentu k označování zůstává poměrně pevný, objevují se náznaky větší flexibility než v předchozích fázích. Má-li být dosaženo pokroku, bude nezbytné nalézt pragmatickou rovnováhu mezi pružnějším postojem Rady a přísnějším přístupem Parlamentu.

Jednání o nejcitlivějších politických otázkách v rámci trialogu se mají uskutečnit mezi 2. a 26. červnem. Existuje opatrný optimismus, že jednání mohou být uzavřena – alespoň v klíčových politických bodech – během jednoho měsíce, což by umožnilo formální přijetí na podzim a vstup nového nařízení v platnost v roce 2026.

AREV/AYNARD/26. 5. 2025/JS

IFOAM požaduje jasnou definici biokontrolních látek

Organizace IFOAM Organics Europe zveřejnila 20/05/2025 stanovisko k biokontrolním látkám, v němž požaduje jasnou definici, zjednodušení povolovacích procesů, větší výzkumnou podporu a zohlednění společenské poptávky po omezení syntetických přípravků na ochranu rostlin. Podle ředitele organizace Eduarda Cuoca současné schvalovací řízení trvá až deset let, což je zcela neslučitelné s potřebami zemědělců. IFOAM proto navrhuje přizpůsobit pravidla specifickým vlastnostem biokontrolních látek, jako je jejich původ v přírodě či proměnlivá skladba. Zásadní je také podle organizace podpořit přístup k těmto produktům veřejným financováním a zaměřit výzkum na látky pro méně pokryté oblasti, například u ochrany proti strupovitosti jabloní nebo plísni bramborové. IFOAM zároveň upozorňuje, že přechod od syntetických pesticidů k přírodním alternativám je v souladu s očekáváními veřejnosti a klíčový pro ochranu zdraví, vody a biodiverzity.

FOODNET, 27. 5. 2025

Slábnoucí francouzský trh s biopotravinami

Francouzský trh s biopotravinami slábne kvůli inflaci, menší dostupnosti a návratu části zemědělců ke konvenčnímu zemědělství. Spotřeba biopotravin klesla od roku 2021, přičemž jejich cena je stále o 15–35 % vyšší než u běžných produktů, a supermarkety omezují jejich nabídku. Přestože stát vyčlenil 340 milionů EUR na podporu ekologického zemědělství, většina prostředků zůstala nevyužita. Regionální zástupci varují, že bez lepší podpory zůstane celý sektor nestabilní.

FOODNET, 6. 5. 2025

Čistota s vedlejšími účinky

Glyfosát ve vodě – až dosud ekologické organizace pranýřovaly zemědělce jako viníky. Podle nejnovějšího výzkumu na univerzitě v Tübingenu je toto jednostranné rozdělení viny již neudržitelné. V loňském roce vyslovila výzkumná skupina vedená profesorkou Carolin Huhnovou podezření, že rezidua glyfosátu a jeho rozkladného produktu AMPA ve vodních nádržích mají i jiné příčiny. Teorie byla založena na údajích z více než 100 monitorovacích míst v Evropě a USA. Hlavní období aplikace glyfosátu v zemědělství v Evropě, jaro a podzim, nemělo na obsah reziduí glyfosátu ve vodě žádný vliv a výzkumníci vyslovili domněnku, že glyfosát vzniká jako degradační produkt jiných fosfonátů, zejména aminopolymfosfonátů. Ty se v Evropě používají ve velkém měřítku, například v tekutých detergentech pro změkčování vody, ale ne v USA.

Dvě studie nyní ukázaly, že tvorba glyfosátu z aminopolyfosfonátů je možná. V jedné studii se Huhnové a jejímu týmu podařilo prokázat, že glyfosát může vznikat z aminopolyfosfonátů v tzv. aktivovaném kalu v čistírnách odpadních vod, zejména z často používaného DTPMP (dietyenetriaminpentamethylenfosfonát). Podle zjištění vědců to však není způsobeno mikroorganismy – DTPMP není biologicky rozložitelný – ale čistě chemickou reakcí. Testy jiné výzkumné skupiny, rovněž na univerzitě v Tübingenu, ukázaly, že DTPMP se ve vodě (čisté nebo kontaminované) v přítomnosti manganu mění na glyfosát. Mangan je široce rozšířen. Po železe a titanu je třetím nejrozšířenějším takzvaným „přechodným kovem“ na Zemi.

C. Huhnová a její tým zatím nedokážou vysvětlit, jak ke koncentraci glyfosátu v čistírnách odpadních vod a vodních nádržích dochází. Mají podezření, že tvorba glyfosátu může probíhat již v kanalizaci. Thorsten Reemtsma, chemik z Helmholtzova centra pro výzkum životního prostředí v Lipsku, v časopise Spektrum der Wissenschaft vyslovil domněnku, že vzhledem k tomu, že se DTPMP vyskytuje i v sedimentech ve vodních nádržích, mohlo by k degradaci na glyfosát docházet i tam.

DDW/21. 5. 2025/JS

Cla EU – USA

Evropská unie je připravena nabídnout Spojeným státům americkým navýšení nákupů amerického zboží o 50 miliard EUR, aby vyřešila obchodní nerovnováhu a předešla hrozící obchodní válce. Vyjednavač EU Maroš Šefčovič však odmítá trvale akceptovat americké clo ve výši 10 % jako základ pro dohodu a varuje před nespravedlivými podmínkami. EU dočasně pozastavila odvetná cla na americké zboží do 14/07/2025, ale je připravena přijmout nová opatření, pokud nedojde k dohodě. Brusel zároveň navrhuje spolupráci s USA v oblasti surovin, oceli, hliníku a polovodičů, mimo jiné i jako protiváhu rostoucímu čínskému exportu. V případě zavedení dalších amerických cel na **evropské víno** je Komise připravena okamžitě aktivovat mimořádná opatření na ochranu tohoto odvětví.

FOODNET, 13. 5. 2025

Podpora zemědělců v EU zasažených nepříznivými klimatickými jevy a nákazou slintavky a kulhavky

Členské státy EU schválily dne 22/05/2025 návrh Evropské komise uvolnit 15 milionů eur z krizové zemědělské rezervy na podporu zemědělců zasažených nepříznivými klimatickými jevy a nákazou slintavky a kulhavky. Finanční pomoc obdrží Česká republika, Slovinsko a Německo. Komise navrhla rozdělit prostředky následovně: 7,4 milionu eur pro Českou republiku, 2,9 milionu eur pro Slovinsko a 4,8 milionu eur pro Německo. V případě Česka se pomoc vztahuje na škody způsobené přívalovými dešti, silným větrem a povodněmi v září 2024, které poškodily zejména polní plodiny a produkci ovoce a zeleniny. Ve Slovinsku byly na jaře 2024 silně zasaženy sady a vinice v důsledku mrazů. V Německu došlo 10/01/2025 k potvrzení a ohlášení výskytu slintavky a kulhavky ve spol-

kové zemi Braniborsko, přičemž nemoc se objevila u populace vodních buvolů. Německé úřady okamžitě zavedly veškerá opatření vyžadovaná legislativou EU, včetně zákazu přesunu určitých druhů hospodářských zvířat v celém regionu. Tato nezbytná opatření však měla výrazný dopad na příjmy okolních chovatelů – například kvůli nemožnosti dodat surové mléko nebo poklesu tržní hodnoty prasat. Tyto ztráty přitom nespadají pod žádné ze stávajících kompenzačních mechanismů EU. Podpora související s klimatickými škodami může být ze strany členských států navýšena až o 200 % prostřednictvím národního financování. V případě podpory při výpadku trhu v důsledku nákazy se spolufinancování zajišťuje ze strany postižené země. Členské státy musí finanční pomoc rozdělit zemědělcům nejpozději do 31/12/2025 (Česko a Slovinsko) a 30/11/2025 (Německo). Komise návrh formálně přijme po souhlasu členských států, poté bude akt zveřejněn v Úředním věstníku a vstoupí v platnost následující den.

FOODNET, 27. 5. 2025

B) Trh vínem ve světě

Obchodní dohoda mezi Novým Zélandem a EU přináší růst vývozu pro NZ

Podle novozélandské vlády se vstup obchodní dohody mezi Novým Zélandem a Evropskou unií v platnost vyplácí: vývoz zboží z NZ do EU se během prvního roku zvýšil o 28 %. „Za posledních 12 měsíců se náš vývoz zboží do EU zvýšil z 3,8 miliardy dolarů na více než 4,8 miliardy dolarů," uvedl ministr obchodu a investic NZ Todd McClay. „To je dobrá zpráva pro všechny Novozélanďany, zejména pro naše chovatele ovcí, pěstitele kiwi a vývozce strojů," řekl McClay. Dohoda o volném obchodu mezi NZ a EU okamžitě zrušila 91 % cel na novozélandský vývoz a po sedmi letech se toto procento vyšplhá na 97. Významné snížení cel se týká také vína, mořských plodů a řady dalších produktů. Naše rostoucí síť obchodních dohod znamená, že vývozci mají nyní více možností, kde prodávat své prvotřídní výrobky," řekl McClay. Lepší přístup na trh, nižší náklady a méně obchodních překážek s EU jsou klíčem k dosažení ambiciózního cíle vlády, kterým je zdvojnásobení hodnoty novozélandského vývozu do 10 let."

WINETITLES.COM.AU/6. 5. 2025/JS

Austrálie: Žádné ústupky v názvech vinařských produktů v rámci obchodní dohody s EU

Australští zemědělci a obchodníci jsou rozhodnuti, že se možnosti používat výrazy jako feta (sýr) nebo prosecco nevzdají výměnou za lepší přístup na evropský trh. Premiér Anthony Albanese v rozhovoru s novináři uvedl, že australští výrobci mají právo používat názvy jako feta a prosecco, protože mají historické vazby na produkty, které do země přivezli jako migranti. Obchodní jednání zkrachovala v roce 2023 kvůli požadavkům australských výrobců na vyřazení ochrany výrazů jako prosecco a feta. Přestože je premiér odhodlán uzavřít dohodu, zdůraznil, že jí nebude dosaženo za každou cenu. „Jsme pro dohodu, která je v národním zájmu Austrálie," řekl v sobotu pan Albanese.

Obchodní rozhovory mezi Austrálií a EU probíhají již více než deset let, ale v roce 2023 byly přerušeny poté, co se obě strany nedokázaly dohodnout na požadavku EU rozšířit používání zeměpisných názvů. Austrálie tehdy souhlasila s tím, že svým vinařům zakáže používat při prodeji svých výrobků výraz „šampaňské", který lze použít pouze pro šumivé víno vyráběné v oblasti Champagne. Evropané však nadále chtějí prosadit více než 1000 dalších zeměpisných názvů pro produkty, jako je feta a prosecco, což by podle obav australských výrobců poškodilo jejich odvětví.

Australská federace mléčných výrobků uvedla, že podporuje úsilí vlády o zajištění spravedlivých a perspektivních obchodních dohod. Výkonný předseda federace John Williams však uvedl, že „antikonkurenční" omezení pro výrazy jako „feta" a „parmezán" by vedla ke ztrátě prodeje a novým nákladům na dodržování předpisů, což by poškodilo místní pracovní místa, investice a výběr pro spotřebitele. „Nejde jen o názvy na obalech. Jsou založeny na desetiletích úsilí australských podniků, z nichž mnohé byly založeny rodinami s evropským dědictvím," řekl. Australští vyjednavači tvrdili, že je rozumné, aby zemědělci používali běžné každodenní výrazy, které v jejich pojetí nepředstavují evropské regiony. EU je třetím největším obousměrným obchodním partnerem Austrálie, který v letech 2022/23 nakoupil australský vývoz v hodnotě více než 25 miliard australských dolarů (356 mld. Kč). Evropské celní kvóty však omezují australský vývoz, což se týká zejména zemědělských produktů. Australské ministerstvo zahraničních věcí a obchodu uvádí, že dohoda o volném obchodu by mohla otevřít trh se 446 miliony obyvatel pro australské zboží a služby.

CANBERRATIMES.COM.AU/JACOB SHTEYMAN/18. 5. 2025/JS

Americké obchodní sdružení reaguje na nejnovější celní hrozbu Evropské unii

Sdružení Distilled Spirits Council of the US (Discus) vyjádřilo své znepokojení nad nejnovější hrozbou prezidenta Donalda Trumpa, že uvalí 50% clo na dovoz z EU. Varování přichází poté, co americký prezident na začátku dubna původně uvalil na zboží z EU 20% clo, které však bylo během týdne sníženo na 10 % a dočasně pozastaveno. Po telefonátu s Evropskou komisí Trump následně oznámil, že odloží své hrozící 50% clo pro EU do 9. července. Nicméně generální ředitel společnosti Discus Chris Swonger koncem minulého týdne v prohlášení uvedl, že asociace naléhavě vyzývá „USA a EU, aby pokračovaly v jednáních o návratu k nulovému clu na destiláty, což bude přínosem pro americký pohostinský sektor a americké lihovary". Dodal: „Američtí lihovarníci si nedávno oddechli, když se EU ve sporu o ocel a hliník rozhodla neuvalit na americkou whisky 50% clo. Tento krok EU dal americkým lihovarníkům záblesk naděje, že USA a EU mohou najít společnou řeč a vyhnout se dalšímu zvyšování cel. Odvětví lihovin mezi USA a EU bylo vzorem spravedlivého a recipročního obchodu, který měl od roku 1997 až do roku 2018, kdy EU uvalila na americkou whisky odvetné clo ve výši 25 %, nulová cla. Za poslední tři roky, kdy byla cla EU pozastavena, vývoz americké whisky do EU prudce vzrostl, což podpořilo pracovní místa v amerických palírnách i na farmách po celé zemi. Lihovarníci na obou ▸

stranách Atlantiku chtějí přípitky, nikoli cla."

DRINKS-INTEL.COM/HENRY MATHIEU/27. 5. 2025/JS

Žaloba dovozce vína by mohla zmařit Trumpovu obchodní válku

Federální soud 28. května rozhodl, že prezident Donald J. Trump překročil své pravomoci, když uvalil plošná 10% cla na téměř všechny země světa, což by mohlo zvýšit cenu každé láhve vína dovážené do amerických obchodů a restaurací. Tříčlenný senát Federálního soudu pro mezinárodní obchod v Manhattanu pozastavil globální cla, která Trump uvalil s odvoláním na mimořádné ekonomické pravomoci. Mezi tato cla patří cla „Liberation Day", která oznámil 2. dubna, a cla uvalená na začátku tohoto roku na Čínu, Mexiko a Kanadu, jejichž cílem je bojovat proti dovozu fentanylu do Spojených států. Dnes odpoledne federální odvolací soud vyhověl žádosti Trumpovy administrativy o dočasné pozastavení rozhodnutí nižšího soudu, čímž cla zůstávají v platnosti, zatímco Bílý dům se proti rozhodnutí odvolává. Případ by se mohl dostat až k Nejvyššímu soudu.

Žalobcem je malý newyorský dovozce vína – VOS Selections. „Je to vítězství pro mou malou firmu i pro malé firmy po celé Americe – a vlastně po celém světě," uvedl ve svém prohlášení zakladatel VOS Victor Schwartz. „Jsme si vědomi již podaného odvolání, ale pevně věříme v naši žalobu a dotáhneme ji až k Nejvyššímu soudu Spojených států." Společnost VOS a čtyři další malé podniky, které zastupuje Liberty Justice Center, napadly použití zákona o mezinárodních mimořádných ekonomických pravomocích (IEEPA) Bílým domem k uvalení cel. Zákon z roku 1977 dává prezidentovi široké pravomoci k regulaci finančních transakcí po vyhlášení národního stavu nouze, ale výslovně nezmiňuje cla. Žádný prezident dosud IEEPA k jejich zavedení nepoužil. Žaloba také argumentuje, že Bílý dům neprokázal, že země čelila mimořádné situaci. Trump argumentoval, že přetrvávající obchodní deficity s jinými zeměmi lze považovat za nouzovou situaci. Za normálních okolností může cla uvalit Kongres nebo je po vyšetřování může uvalit výkonná moc. Během svého prvního funkčního období uvalil Trump několik cel, včetně 25% cel na španělská, francouzská a německá vína, a to po vyšetřování amerického obchodního zástupce.

„IEEPA neopravňuje k žádným celosvětovým, odvetným nebo obchodním celním nařízením," uvedla porota soudců ve svém rozhodnutí ze dne 28. května. „Celosvětová a odvetná celní nařízení překračují jakoukoli pravomoc udělenou prezidentovi IEEPA k regulaci dovozu prostřednictvím cel." Trumpova administrativa dala jasně najevo, že nemá v úmyslu změnit kurz bez boje. „Není na nevolených soudcích, aby rozhodovali o tom, jak správně řešit národní nouzový stav," uvedl ve svém prohlášení mluvčí Bílého domu Kush Desai. S pozastavením rozhodnutí pokračuje nejistota pro mnoho dovozců vína. Od ledna si nejsou jisti, jak vysoká cla budou a jak dlouho budou platit. Bílý dům v současné době jedná s různými zeměmi a pokud nedojde k dohodě do 9. července, vína z EU budou čelit clům ve výši 20 % nebo potenciálně i více.

WINESPECTATOR.COM/MITCH FRANK/29. 5. 2025/JS

Cla vyvolávají černý obchod: Opus One chycen při zátahu na pašeráky v Číně

Nová rozsáhlá cla na americké zboží v Číně již mají nezamýšlené důsledky – zvyšují pašeráckou činnost, protože prémiové značky vín, jako je kalifornské Opus One, se stávají stále lukrativnějším cílem nelegálního obchodu. Dne 23. dubna zabavili celníci v přístavu Zhuhai na mostě Hongkong-Zhuhai-Macao 60 lahví špičkových vín ukrytých ve vozidle s dvojí poznávací značkou. Většina lahví pocházela z Napa Valley's Opus One, prestižní značky, která se v Číně prodává za přibližně 3 500 CNY (10 900 Kč) za láhev. Vína zabalená v černých látkových pytlích měla hodnotu přes 300 000 CNY (935 000 Kč).

K zátahu došlo jen dva týdny poté, co Čína zavedla trestné 125% clo na americká vína s platností od 11. dubna 2025. Americká vína již dříve nesla hlavní tíhu cel během první obchodní války v Trumpově éře, kdy Čína zvýšila cla na dovoz vín o objemu 2 litry a méně na 29 %, což je více než dvojnásobek sazby pro většinu ostatních původů. Nové 154% clo specifické pro víno spolu s čínskou DPH a spotřební daní nyní zvyšuje efektivní daňové zatížení na závratných 218,91 % – což de facto znamená embargo na vstup amerického vína na čínský trh. Prudký nárůst nákladů vytváří živnou půdu pro pašeráky. Vzhledem k rostoucím ziskovým maržím se prémiová vína, jako je Opus One, stále častěji pašují tajnými kanály, aby se vyhnula clům a daním.

Údaje o obchodu již vykazují prudký pokles. Podle Čínské obchodní komory pro dovoz a vývoz potravin, domácích produktů a vedlejších produktů živočišného původu se dovoz vína z USA v prvním čtvrtletí roku 2025 propadl na 12,17 milionu USD, což představuje pokles o 21,4 % oproti stejnému období loňského roku. Objem se snížil o 6,4 % na 1,58 milionu litrů. Analytici z odvětví varují, že nová cla by mohla urychlit pokles podílu amerického vína na čínském trhu a otevřít bránu většímu množství paralelních dovozů a padělků, což by podkopalo hodnotu značek i důvěru spotřebitelů. Vzhledem k tomu, že celní orgány zvyšují počet kontrol, může být zabavení Opus One jen špičkou ledovce v tom, co se stává novou frontou v globální obchodní válce o víno.

VINO-JOY.COM/NATALIE WANGOVÁ/9. 5. 2025/JS

Potíže na trhu vínem a lihovinami v USA v 1. čtvrtletí pokračují

Podle údajů zveřejněných tento týden zažily kategorie vína a lihovin v USA náročný začátek roku 2025. Údaje společnosti The Wine & Spirits Wholesalers of America ukázaly, že v prvních třech měsících letošního roku poklesl prodej vína v hodnotovém vyjádření o 10,5 % oproti stejnému období roku 2024. Objem této kategorie se v zemi rovněž snížil, a to o 9,9 %. V oblasti lihovin sdružení uvedlo, že hodnotový prodej klesl o 5,1 %, zatímco objemy se snížily o 6,3 %. Za 12 měsíců do konce března činil prodej lihovin –3,9 % v hodnotě a –3,8 % v objemech. Po letech, kdy růst tržeb předstihl objem, v posledních měsících trendy objemu předstihly tržby v kategorii vína, zatímco tržby z prodeje lihovin v poslední době opět předstihly trendy objemu. Výhledově se očekává, že objemy lihovin za 12 měsíců do konce června si udrží současnou trajektorii a rychlost, přičemž předpokládaný pokles za toto období činí 3,83 %.

DRINKS-INTEL.COM/7. 5. 2025/JS

Zásoby vína se v USA tenčí

Nejnovější čísla SipSource – data o vyčerpání zásob velkoobchodníků ve Spojených státech sestavená obchodní skupinou Wine & Spirits Wholesalers of America – považují za pokračující neochotu maloobchodníků a restaurací zvyšovat zásoby vína. SipSource uvádí, že objem prodeje poklesl o 9,9 %, zatímco tržby klesly o 10,5 % v prvních třech měsících tohoto roku, zatímco objem poklesl o 7,1 % a tržby klesly o 6,7 % za 12 měsíců končících 31. březnem. I když se nejedná přímo o „vyprodávání zásob“, kdy americké maloobchodní a velkoobchodní prodejny v posledních několika letech vyprázdnily regály tím, že objednávaly pouze minimální nutné množství (pokud vůbec), nový trend vede k téměř stejnému výsledku. Současná situace nesouvisí tolik s tím, že maloobchodníci nakupují méně zásob vína, ale spíše s úpravou jejich celkového sortimentu v kategorii vína. Maloobchodníci neustále vyhodnocují sortiment produktů, které nabízejí, a pravidelně jej doplňují a omezují. V současné době jsou jak maloobchodníci, tak provozovatelé provozoven v tomto procesu pečlivější, což vede k menšímu počtu nových produktů a k vyřazování pomalu se prodávajících položek. I když je konečný výsledek stejný – méně peněz v zásobách – způsob, jakým se k němu dospělo, se liší od „odprodeje zásob“, který jsme v této kategorii zažili v minulosti.

Co je příčinou tohoto nového přístupu k udržování zásob? Řada faktorů. Začíná to náklady na peníze; úrokové sazby v USA jsou nejvyšší za více než deset let. K tomu přispívá kombinace vyšších cen za špičková vína, které podle maloobchodníků neklesly navzdory poklesu poptávky, a také pokračující účinky premiumizace a její zaměření na vína, která stojí více než 15 USD (330 Kč). Celkově je méně výhodných nabídek, které by přilákaly spotřebitele zpět do obchodů. Tento problém je ještě umocněn nedostatkem atraktivních slev, které byly v minulých letech běžné. Velkoobchodníci mohou nabídnout pouze pět beden zdarma při nákupu 100 beden, což vzhledem k ceně produktu a neochotě spotřebitelů vyzkoušet něco nového nestojí za to.

MEININGERS-INTERNATIONAL.COM/JEFF SIEGEL/26. 5. 2025/JS

Dovoz volně loženého vína do Norska klesá

Norsko zaznamenalo v roce 2024 pokles dovozu vína. Zpráva španělské organizace pro sledování trhu s vínem (OeMv) pro rok 2024 zaznamenává pokles o 4,8 % v hodnotě a 4,9 % v objemu ve srovnání s předchozím rokem. To, co se zpočátku jeví jako rovnoměrný pokles, se však při pohledu na jednotlivé kategorie vín ukazuje jako značně rozdílné. Objem dovážených balených vín (šumivá vína, lahvová vína <2 l, BiB) ve skutečnosti vzrostl o 0,5 % na 85,7 mil. l, zatímco kategorie nebalených vín, která má v Norsku jen nepatrný význam, poklesla o 78 % na 1,4 mil. l. Z hlediska hodnoty došlo také k prudkému poklesu u nebalených vín o 76,5 % (nyní 2,58 mil. €), zatímco tržby z balených vín se snížily jen mírně o 3,1 % na 457,4 mil. €. Průměrná cena balených vín se snížila o 3,6 % na 5,34 €/litr (134 Kč/l), zatímco cena volně loženého vína vzrostla o 6,7 % na 1,85 €/litr (46,30 Kč/l). Na úctyhodných číslech se nicméně podílely výhradně bag-in-boxy u balených vín, jejichž hodnota vzrostla o 2,8 % a objem o 6,3 %. *Pro srovnání: Průměrná cena dováženého baleného vína do ČR v roce 2024 činila 61,40 Kč/l a nebaleného 16,00 Kč/l.*

Mezi dodavatelskými zeměmi do Norska je Itálie tradičně na prvním místě z hlediska objemu (před Francií), zatímco Francie je na prvním místě z hlediska hodnoty (před Itálií). Obě země zaznamenaly ve srovnání s předchozím rokem pokles, nicméně objemový náskok Francie před Itálií se snížil, zatímco její náskok v hodnotě naopak vzrostl. Německo a Španělsko již několik let soupeří o přízeň norských spotřebitelů na třetím a čtvrtém místě. Pokud jde o průměrnou cenu za litr, na 1. místě je Francie (8,53 €; 213 Kč), pak Itálie (4,95 €; 124 Kč), 3. místo zaujímají USA (4,80 €; 120 Kč) a 4. Německo (4,78 €; 119 Kč). *Pro srovnání ČR ve stejném roce dovážela nejdražší balené víno z Francie (118 Kč/l), následovalo Rakousko (77 Kč/l), Itálie (76 Kč/l), Chile (67 Kč/l) a Německo (54 Kč/l).*

MEININGERS-INTERNATIONAL.COM/SP/ 8. 5. 2025/JS

Japonsko dováží více levnějšího vína

Dovoz vína do Japonska v roce 2024 poklesl v hodnotovém vyjádření, ale vzrostl v objemovém vyjádření. Takový je závěr zprávy španělského střediska pro sledování trhu s vínem OeMv pro rok 2024. Podle údajů zveřejněných 30. dubna 2025 se dovoz vína zvýšil o 2,2 % z hlediska objemu, ale poklesl o 8 % z hlediska hodnoty. Při pohledu na jednotlivé kategorie lze celkově pozorovat postupnou „normalizaci“ japonského trhu s vínem, který se dosud vyznačoval silnou pozicí v ultraprémiovém a luxusním segmentu. Zejména objem volně loženého vína nyní vzrostl na 34,15 mil. l (+7,4 %) při současném zvýšení hodnoty na 34,6 mil. € (+5,3 %). Kategorie balených vín (šumivá vína, lahvová vína <2 l, BiB), která má v Japonsku stále mnohem větší význam, se zvýšila v objemu o 2,2 % na 204,9 mil. l, ale v hodnotě ztratila 8 %, což odpovídá tržbám ve výši 1,483 mld. € v roce 2024. Průměrná cena za litr baleného vína výrazně poklesla o 9,9 % na 7,24 €, zatímco cena volně loženého vína nyní činí 1,01 €/l (–2 %).

Z hlediska jednotlivých kategorií lahvových vín se na současném vývoji podílejí především dva druhy vín. Hlavními tahouny objemového růstu byly bag-in-boxy, které oproti předchozímu roku vzrostly o 16,3 % (a také se zvýšila jejich hodnota o 8,3 %). Hlavními poraženými z hlediska prodeje byla šumivá vína, která zaznamenala pokles hodnoty o 12,6 % při zachování stabilních objemů, zatímco lahvová tichá vína poklesla „pouze“ o 4,8 %. Japonský dovoz šumivých vín nyní zaostává za dovozem v roce 2019, a to jak z hlediska objemu, tak hodnoty, ale stále výrazně převyšuje hodnoty z let 2018 a 2017.

Pokud jde o země původu, Francie je z hlediska hodnoty stále neotřesitelným lídrem, i když v roce 2024 ztratila 11 %. Itálie na druhém místě (–0,7 %), následovaná Chile a Španělskem, dosáhla při 195,7 mil. € méně než čtvrtiny hodnoty svých francouzských konkurentů (872,6 mil. €). Z hlediska objemu zvýšilo Chile (+1,6 %) svůj náskok před Francií (–5,8 %) na prvním místě, i když v dlouhodobé analýze poněkud ztratilo. Na druhou stranu je zarážející, že všechny čtyři země na druhém místě (Španělsko +10,3 %, Itálie +8,1 %, Austrálie +5,5 %, USA +14,8 %) dokázaly v roce 2024 svůj objem výrazně posílit.

WEINWIRTSCHAFT/SP/8. 5. 2025/JS

Aktuální stav australského vinařství

Víno je v Austrálii stále nejoblíbenějším alkoholickým nápojem, ale mnoho ▸

výrobců čelí nejisté budoucnosti – příliš mnoho hroznů vypěstovaných při klesající poptávce spotřebitelů, nadměrná nabídka levných vín a nedostatečná nabídka prémiových vín jsou jen některé z problémů, které toto odvětví trápí. V Austrálii stále existuje mnoho malých a středních vinařství. Odvětví však dominuje několik velkých hráčů a také „vertikální integrace" s vlastnickými vazbami mezi vinařstvími a maloobchodníky. Právě tento měsíc byla dokončena fúze australských, novozélandských a španělských značek vín globálního nápojového gigantu Pernod Ricard a společnosti Accolade Wines (jednoho z největších australských vinařství), čímž vznikl nový gigant – Vinarchy – se sídlem v Adelaide a ročním obratem 1,5 mld. AUD (21,4 mld. Kč). Tento krok bude zahrnovat vyřazení až 50 vinařských značek, což vypovídá o narůstající koncentraci. Řada australských vinařských společností se v posledních letech dostala na prodej a odvětví prochází racionalizací. Současné tlaky si vyžádají celkové snížení produkce vína a zaměření na prémiová vína namísto běžných. Nejvíce budou pravděpodobně postiženi pěstitelé hroznů a některá menší vinařství.

Podle údajů asociace Wine Australia má australské vinařské odvětví v současné době přibližně 6 000 pěstitelů hroznů a 2 156 zpracovatelů. Zaměstnává 163 790 lidí (na plný i částečný úvazek) a každoročně přispívá australské ekonomice částkou 45 mld. AUD (641 mld. Kč). Tento rozsah by neměl být příliš velkým překvapením, víno je v Austrálii nejoblíbenějším alkoholickým nápojem. Problémy se však v tomto odvětví objevují již několik let. Domácí spotřeba vína neustále klesá, od roku 2016–17 se snížila o 9 %. Tak jako jinde ve světě, pokles odráží tlak na životní náklady, rostoucí obavy o zdraví v souvislosti s alkoholem a zpochybňování tradičních norem pití generací Z. Víno není základní životní potřebou. Ceny v Austrálii se mohou pohybovat od méně než 5 dolarů (71 Kč) až po více než 1 000 dolarů (14 250 Kč) za láhev a chutě jednotlivých spotřebitelů se výrazně liší. Cena je obecně považována za ukazatel kvality. Prodej vína v Austrálii v „běžné" cenové relaci do 15 AUD (214 Kč) za láhev klesá, ale prodej vína v „prémiové" cenové relaci (15 AUD za láhev a více) roste. Vzhledem k poklesu celosvětové spotřeby vína se zmenšující se domácí trh Austrálie potýká také s trvalým poklesem vývozu vína.

V současnosti mají potíže pěstitelé hroznů „běžné kvality" na zmenšujícím se trhu, ale stále existuje vysoká poptávka po hroznech „prémiové kvality", které se obvykle pěstují ve vybraných oblastech Austrálie, obvykle s chladnějším klimatem. Hrozny z teplých vnitrozemských oblastí Austrálie tvoří 72 % produkce moštových hroznů s průměrnou cenou 345 AUD (4 920 Kč) za tunu, zatímco hrozny z chladných oblastí mírného pásma dosahují průměrné ceny 1 531 AUD (21 800 Kč) za tunu. Posuzování budoucích dopadů klimatických změn se již nyní promítá do rozhodování pěstitelů. Chladnější oblasti se stávají pro pěstování hroznů stále vyhledávanějšími. Spolu se zvýšenou poptávkou po prémiových hroznech se tak teplé vnitrozemské oblasti stanou stále problematičtějšími. Velký počet australských značek vína vlastní jen několik velkých hráčů v oboru, z nichž někteří jsou propojeni s maloobchodníky prostřednictvím vertikální integrace. Maloobchodníci, jako je Endeavour Group (dříve součást Woolworths) a Coles, vlastní stovky značek vín. Některé z těchto značek se na trhu tváří jako nezávislá vinařství. Některá vína prodávaná za vysoké ceny nemají odpovídající kvalitu.

THECONVERSATION.COM/PAUL CHAD/18. 5. 2025/JS

Ryzlink rýnský v Austrálii

Původ Ryzlinku v Austrálii je trochu záhadou. Existují sice zprávy, že tato odrůda dorazila s prvními evropskými osadníky na palubě první flotily v roce 1788 a že jej v roce 1791 vysadil Phillip Schaeffer poblíž řeky Parramatta, ale jiní uvádějí jako první, kdo ji vysadil a skutečně prosadil, Johna Macarthura v roce 1817 a Jamese Busbyho v roce 1833. Přestože je produkce Ryzlinku rýnského v Austrálii stále relativně nízká (srovnejte například 39 893 ha odrůdy Shiraz a skromných 3 157 ha Ryzlinku), kvalita a jedinečný charakter, které se objevují, přitahují pozornost vážných sběratelů i příležitostných nadšenců. Ryzlink rýnský zažívá po dlouhé éře přehlížení svou chvíli mezi lidmi, kteří jsou posedlí terroirem, starými vinicemi, víny s chladným klimatem a kyselinami. Bílá vína obecně, ale zejména bílá vína, typu Ryzlink rýnský, která se dobře snoubí s jídlem a mají přirozeně nízký obsah alkoholu, zažívají v době všeobecného poklesu prodeje vína růst. Zpráva Silicon Valley Bank State of the US Wine Industry Report 2025 předpovídá, že bílá vína obecně budou jednou z mála kategorií, jejichž prodeje se v letošním roce posunou.

V současné době tvoří 3 157 ha vinic v Austrálii pouze 2,3 % celkové plochy a 6,5 % všech vysázených bílých odrůd. V roce 2024 bylo sklizeno 22 128 tun hroznů Ryzlinku rýnského. Prostor pro růst tu zjevně je. Průměrná hodnota za litr vína RR v Austrálii činí 7,09 AUD (101 Kč). Australský Ryzlink rýnský sice tvoří pouhých 0,5 % národního exportu vína, ale díky své svěžesti, mírnému obsahu alkoholu a ovocné čistotě si dokázal vydobýt vlastní osobitou mezeru. Nejvíce se vyváží do USA (23 %), Spojeného království (15 %), Kanady (10 %), Singapuru (9 %) a Japonska (7 %); na zbytek světa připadá 35 % jeho vývozu.

THEDRINKSBUSINESS.COM/KATHLEEN WILLCOXOVÁ/15. 5. 2025/JS

Bílá je nová červená: Čínští výrobci vína se ženou za novou budoucností

Zatímco se čínští konzumenti vína přiklánějí k lehčím a osvěžujícím stylům, na vinicích v zemi probíhá tichá revoluce: výrobci červeného vína se mění na bílé. Bílá vína se v Číně stala tak populární, že výrobci nyní využívají modré hrozny k uspokojení rostoucí poptávky. K odstranění červeného nádechu vína pak používají dřevěné uhlí. V některých regionech cena bílých moštových hroznů předstihla cenu tradičních červených odrůd – což je na trhu, kterému dříve dominovala červená vína jako Cabernet Sauvignon a Marselan, nápadný posun. Změna začala během pandemie, bílé víno se prostě pije snadněji a lehčeji. Je to názor stále více i mladších čínských konzumentů vína, kteří se přiklánějí k svěžímu, osvěžujícímu stylu namísto plnějšího červeného. Tento generační posun odráží rostoucí oblibu dovozu bílých vín z Německa a Nového Zélandu – obou zemí, kde bílá vína dominují v objemu vývozu do Číny. V některých vinařstvích se nyní prodávají bílá vína na základě přídělu, distributoři mohou získat láhev bílého pouze tehdy, pokud si koupí dvě láhve červeného. Ceny bílých vín převyšují ceny červených – což se ještě před několika lety zdálo nepravděpodobné. Vlna bílých vín se skutečně šíří napříč klíčovými čínskými vinařskými regiony ▸

a činští vinaři se předhánějí, aby zachytili tuto vlnu.

VINO-JOY.COM/NATALIE WANGOVÁ/15. 3. 2025/JS

Čínská vláda omezuje alkohol

Čínská vláda v rámci svého největšího zásahu proti rozmařilosti ve veřejném životě zavedla rozsáhlý zákaz konzumace alkoholu při oficiálních jídlech. Čína v nových nařízeních, která oznámila vláda, zakázala alkohol, luxusní pokrmy a cigarety při oficiálním stravování. Pravidla byla stanovena v nově revidovaných předpisech o dodržování zásad hospodárnosti a proti plýtvání ve stranických a vládních orgánech. Nové pokyny jsou aktualizací přelomových osmibodových pravidel Komunistické strany Číny, která byla poprvé zavedena v roce 2013 s cílem potlačit nesprávné chování úředníků a obnovit důvěru veřejnosti. Nová pravidla byla zavedena letos v květnu v rámci širší kampaně prosazující disciplínu v celé zemi. Jejich součástí je rozsáhlý zákaz alkoholu na oficiálních recepcích, což je aspekt, který byl v posledních letech údajně předmětem rostoucí kritiky veřejnosti. Deník China Daily uvedl, že nedávný případ týkající se konzumace alkoholu úředníky vzbudil v Číně celostátní pozornost, když v březnu zemřel úředník na okresní úrovni ve středočínské provincii Che-nan po konzumaci alkoholu na poledním banketu během vzdělávacího semináře. Devět dalších úředníků přítomných na tomto banketu bylo později potrestáno, degradováno nebo propuštěno.

Největší dopad budou mít represe pravděpodobně na baijiu, čínský národní nápoj. Analytici se však domnívají, že dopad nebude zásadní. Xiao Zhuqing, odborník na toto odvětví, poznamenal, že od zavedení osmibodových stranických pravidel před více než deseti lety se spotřeba baijiu spojená s vládou značně snížila. Podle deníku China Daily dnes oficiální vládní nákupy představují méně než 5 % trhu, což omezuje dopad nového nařízení na toto odvětví. Zákaz konzumace alkoholu není jedinou změnou, které nyní vládní úředníci čelí. Státní automobily se musí vzdát honosných modernizací a zasedací místnosti musí být bez okrasných rostlin a efektních kulis. Nové předpisy se zaměřují také na veřejné prostředky, oficiální cesty, recepce, používání vozidel, schůze a kancelářské prostory.

THEDRINKSBUSINESS.COM/ELOISE FEILDENOVÁ/23. 5. 2025/JS

Zpráva o trendech v doručování alkoholu domácnostem v USA

Všichni víme, že zájem o nízkoalkoholické a nealkoholické nápoje roste, alespoň pokud lze věřit jídelním lístkům restaurací a barů. Podle nové zprávy DoorDash Delivery Trends Report 2025 však současně s tím prudce stoupá počet objednávek na doručení alkoholu – což dokazuje, že mohou existovat dva protichůdné trendy najednou. Nová zpráva, v níž bylo v období od 25. února do 3. března 2025 dotazováno více než 1 500 amerických spotřebitelů různého věku, profesí a úrovně příjmů, je významná z více důvodů. Průzkum zjistil, že 80 % lidí, kteří si objednávají alkohol na donášku, si v posledních šesti měsících objednalo nízkoalkoholické nebo nealkoholické nápoje, což je více než dvojnásobek oproti loňskému roku. „Kategorie nealkoholických nápojů jako celek získává mezi konzumenty v USA na popularitě, přičemž míra účasti se od dubna 2023 zdvojnásobila," vysvětluje v nedávné zprávě Nastya Timofeová, Senior Insights Manager společnosti Bevtrac IWSR. „Velkou měrou se na tomto nárůstu podílejí mileniálové." Jen nealkoholické pivo zaznamenalo v letech 2023 až 2024 82% nárůst objednávek. Nyní máme také definitivní důkaz, že se lidé suchého ledna skutečně účastní: Od prosince 2024 do ledna 2025 vzrostly objednávky společnosti DoorDash s nápoji s konopím THC o 19 % a objednávky s konopnými poživatinami THC o 15 %.

A přitom dodávky alkoholu také velmi vzrostly. Podle 42 % dotázaných si lidé objednávají alkohol na donášku častěji než v roce 2024. Nejčastějšími příležitostmi pro objednávání alkoholu jsou v pořadí „běžný večer doma" (40 %), „sledování sportu" (39 %) a „oslava svátků" (38 %). Nicméně skutečnost, že téměř polovina dotázaných uvádí, že si letos objednává více alkoholu než loni, je obrovská. Takový skok bychom očekávali mezi nepandemickým rokem (2019) a pandemickým rokem (2020), kdy se lidé začali zavírat doma, mají spoustu volného času a nemají kam jít. Lze se domnívat, že důvodů bude více, například obecně stresující doba, a konkrétně pro pijáky s nepřetržitým náporem bouřlivých oznámení o clech a obavami z prudkého zvýšení cen. Ačkoli v USA převládá názor, že „lidé už nepijí", tato data naznačují, že by to mohlo být příliš zjednodušující.

Zdá se, že i další zprávy naznačují zpomalující se pokles, alespoň pokud jde o prodej alkoholu: Nová zpráva BMO Wine Market Report 2025 zjistila, že lidé obecně pijí méně, ale lépe, a že se daří prodeji přímo spotřebitelům. Ve skutečnosti neuvěřitelných 60 % vinařství dotazovaných ve zprávě očekává, že jejich prodej v příštím roce vzroste. A také platí, že přístup k vínu také nikdy nebyl jednodušší. Objednávání přes internet, vinné lístky restaurací a komunity na sociálních sítích usnadňují novým lidem objevovat víno a seznamovat se s ním. Díky tomu se k vínu dostává nová generace.

WINEENTHUSIAST.COM/MARIA YAGODOVÁ/16. 5. 2025/JS

Ministerstvo zdravotnictví tvrdí, že Rusové začali pít více alkoholu

Ukazatel spotřeby alkoholu na obyvatele v Rusku se od března 2024 do března 2025 zvýšil o 2,4 % – z 8,21 litru na 8,41 litru. Informuje o tom agentura TASS s odvoláním na údaje Ministerstva zdravotnictví Ruské federace. Roční hodnota ukazatele spotřeby alkoholu přitom od roku 2019 vykazuje klesající trend, poznamenala agentura. Například v letech 2019 a 2020 činila hodnota ukazatele 9,06 litru a v roce 2021 již 8,82 litru. V únoru Petr Ščerbačenko, docent Finanční univerzity při vládě Ruské federace, uvedl, že v roce 2025 průměrný Rus utratí za alkohol 17 417 rublů (5 000 Kč) ročně. Podle něj průměrný Rus vypije ročně 106 lahví piva, 11 lahví vodky, šest lahví vína a čtyři lahve koňaku. Vezmeme-li v úvahu minimální maloobchodní ceny, stojí pivo 9 540 rublů (2 770 Kč), vodka 3 839 rublů (1 110 Kč), víno 1 434 rublů (416 Kč) a koňak 2 604 rublů (755 Kč), uvedl expert. Podle ekonoma, pokud si člověk odepře pít alkohol, uloží ušetřenou částku na bankovní vklad a bude dostávat úroky, může tak splatit část půjčky nebo si dovolit malou dovolenou, dodal Ščerbačenko.

GAZETA.RU/МИХАИЛ СИНЕВ**/21. 5. 2025/JS**

Rusko snížilo nákupy zahraničního vína na polovinu

Rusko v prvním čtvrtletí snížilo dovoz zahraničního vína na dvojnásobek, v důsledku čehož Španělsko vypadlo z žebříčku nejvýznamnějších dodavatelů. Vyplývá to z výpočtů agentury RIA Novosti na základě údajů národních statistických služeb. Od ledna do března bylo do Ruské federace dovezeno víno v hodnotě 119,6 milionu dolarů (2,64 mld. Kč), což je o polovinu méně než ve stejném období loňského roku. Pokles dovozu se týkal všech dodavatelských zemí.

Itálie zůstala v prvních třech měsících roku 2025 lídrem v dodávkách, a to i přes 2,8násobný pokles vývozu na 32,4 mil. dolarů (715 mil. Kč). Gruzie poslala do Ruska víno v hodnotě 27,6 mil. dolarů (609 mil. Kč), což je 2,4krát méně než loni. Dovoz z Lotyšska se snížil o 10 % a činil 25,4 milionu USD (560 mil. Kč). Čtvrté místo si udrželo Polsko, jehož vývoz klesl 1,8krát – na 9,8 milionu USD (216 mil. Kč). Páté místo obsadilo Portugalsko, a to i přes snížení dodávek o třetinu – na 6,2 mil. dolarů (137 mil. Kč). Zároveň vytlačilo Španělsko, jehož vývoz do Ruska klesl na 2,2 mil. dolarů (49 mil. Kč) z 10,9 mil. dolarů před rokem, čímž země klesla na devátou příčku hodnocení. Do první desítky největších dodavatelů vína do Ruska se dále dostaly Chile (5,2 mil. USD), Litva (3,8 mil. USD), Německo (3,3 mil. USD) a Francie (0,7 mil. USD).

GAZETA.RU/ИГОРЬ РЯБОВ**/24. 5. 2025/JS**

Ruská federace tvrdí, že ruské víno se stává mezinárodní značkou

Ruské víno se stává mezinárodní značkou. V rozhovoru pro agenturu RIA Novosti to řekl Boris Titov, majitel a hlavní akcionář skupiny společností Abrau-Durso, člen představenstva Svazu vinařů a vinohradníků Ruska. Podle něj nyní země prochází „skutečnou vinařskou kulturní revolucí", Rusko skutečně dosahuje vysokých a perspektivních pozic vinařství a již začíná propagovat své víno jako značku ve světě.

Titov poznamenal, že Ruská federace je nyní jednou z mála zemí, které zvyšují produkci a spotřebu vína, na rozdíl od Evropy a Ameriky, kde dochází k jejich poklesu. Zdůraznil, že ruští vinaři nevstupují na zahraniční trhy jednotlivě, ale jako jednotná fronta. To jim umožňuje vyrábět velké množství kvalitního vína a získávat za něj na mezinárodních soutěžích značný počet medailí. Dmitrij Kiselev, předseda představenstva Svazu vinařů a vinohradníků Ruska, 6. března prohlásil, že je nutné zavést 200% clo na francouzská vína.

GAZETA.RU/БОРИСЛАВ АГАДЖАНОВ**/ 19. 5. 2025/JS**

Vinařská skupina VSPT snižuje uhlíkovou stopu o 47 %

Skupina VSPT Wine Group, která vlastní značky jako Leyda, Graffigna a San Pedro, snížila emise uhlíku na litr vyrobeného vína o 47 % ve srovnání s výchozím rokem 2019 (kdy začala pracovat na dosažení tohoto cíle). Tohoto úspěchu se podařilo dosáhnout s velkým předstihem před původním cílem společnosti VSPT snížit do roku 2030 svou uhlíkovou stopu o 40 %, přičemž skupina vinařů dosáhne a překročí svůj cíl v oblasti CO_2 v roce 2025. Společnost, která ročně vyrobí 17 milionů beden vína, rovněž plánuje do roku 2030 nulový odpad na skládkách.

Skupině se podařilo výrazně snížit emise oxidu uhličitého přechodem na čisté zdroje energie a omezením používání agrochemikálií na vinicích a také neustálou optimalizací výrobních procesů, aby šetřila energii. V současné době jsou průmyslové provozy společnosti VSPT napájeny ze 100 % obnovitelnou energií a společnost vyrábí 42 % vlastní obnovitelné elektřiny – 14 % ze solárních panelů instalovaných na svých pozemcích a 86 % z bioplynové stanice v chilském městě Molina, kde se čistá elektřina vyrábí z organického odpadu ze sklizně hroznů.

Začátkem tohoto roku byl také spuštěn projekt VSPT Tayu na podporu domorodých vinařů v chilském údolí Malleco s rozšířeným exportním programem o trh Spojeného království. V rámci spolupráce mezi vinařským gigantem a komunitami původních obyvatel Mapuche (kteří tvoří asi 8 % obyvatel země) vysazují rodiny Mapuche vlastní vinice a starají se o ně, než prodají své hrozny společnosti VSPT za účelem výroby vína Pinot noir. Trvalo roky, než se podařilo vybudovat důvěru společnosti VSPT, protože Mapučové museli neustále bojovat s těžkostmi. Začalo to s pouhými dvěma mapučskými rodinami, dnes je zapojeno 11 rodin, které obdělávají 30 ha v Malleco, a VSPT nyní plánuje rozšíření další mapučské rodiny. Společnost také zvažuje rozšíření sortimentu výrobků Tayu a v rámci projektu hodlá vysadit i Chardonnay.

THEDRINKSBUSINESS.COM/SARAH NEISHOVÁ/27. 5. 2025/JS

Evropští producenti vína nesou hlavní břemeno klimatických změn

Podle nové studie trpí evropští pěstitelé hroznů klimatickými změnami více než vinaři v jiných částech světa. Vědci zjistili, že Evropa snáší nejhorší dopady klimatických změn, s vyššími teplotami a více extrémně horkými dny než jiné kontinenty. Dr. Elizabeth Wolkovichová z University of British Columbia, která studii vedla, uvedla, že data jsou „znepokojivá". Její tým studoval fenologii révy vinné se zaměřením na načasování různých fází růstu a reprodukce v reakci na měnící se prostředí. Vyhodnotili data z více než 500 odrůd révy. Studie zohlednila 10 klimatických ukazatelů, od nejnižších teplot během vegetačního klidu a při rašení oček až po extrémní vedra během vegetačního období, spolu s teplotami a srážkami během sklizně.

Vědci zjistili, že změna klimatu ovlivnila všechny vinařské oblasti světa, ale její dopady byly nerovnoměrné. Největší změnu zaznamenala Evropa, kde došlo k výraznému nárůstu počtu dní s teplotami nad 35 °C a nejvyššími teplotami během vegetačního období. Naproti tomu v Severní Americe byl nárůst průměrných teplot a extrémů menší. „Byl jsem velmi překvapen mírou oteplování po celém světě, ale zejména v Evropě, kde naše výsledky jasně ukazují, jak moc se vegetační období oteplilo v důsledku klimatických změn způsobených člověkem," řekla Dr. Wolkovichová.

Tato studie vyžadovala významný mezioborový a mezinárodní projekt, který čerpal z odborných znalostí klimatologů, agronomů, makroekologů a odborníků na genetiku révy z Francie, Španělska, Spojených států a Kanady. Vědci se také opírali o rozsáhlé datové zdroje, zejména z experimentální jednotky INRAE Domaine de Vassal, která již desítky let shromažďuje data o révě vinné.

DECANTER.COM/MARTIN GREEN/27. 5. 2025/JS

Odrůda Mgaloblišvili a její nový genom odolný vůči plísni révy

Právě byl zveřejněn nový genom gruzínské odrůdy Mgaloblišvili – první identifikované odrůdy druhu *Vitis vinifera* odolné vůči plísni révy. Genom zveřejnila Milánská univerzita ve spolupráci s Kalifornskou univerzitou v Davisu, Kavkazskou mezinárodní univerzitou a společností KeyGene. Genom, který byl sekvencován pomocí technologie PacBio HiFi v roce 2021, byl studován za účelem charakterizace lokusů rezistence, čímž byly získány nové zdroje pro boj s plísní révy. Valentina Ricciardiová, bývalá doktorandka, která pracovala na projektu Mgaloblišvili, vysvětlila, že odrůda pochází z kavkazské oblasti Gruzie, jednoho ze dvou míst, kde byla domestikována réva vinná. „Je známá svou odolností vůči plísni révy, což je vlastnost, která obvykle chybí ostatním odrůdám *V. vinifera* používaným ve vinohradnictví," řekla Ricciardiová. „Analýza genomu této jedinečné odrůdy nám může umožnit získat nové inspirativní poznatky o interakci mezi rostlinou a patogeny pro lepší využití znaků odolnosti ve šlechtitelských programech."

Získání genomu odrůdy Mgaloblishvili umožnilo identifikovat zásadní genetické rozdíly mezi gruzínskou odrůdou a ostatními pěstovanými odrůdami. Tímto způsobem je možné lépe pochopit a rozluštit tento jedinečný rezervoár genetické variability a zpřístupnit tyto cenné zdroje vědcům a šlechtitelům. Před Mgaloblišvilim nebyla žádná jiná odrůda druhu *V. vinifera* z domestikačního centra sekvencována a porovnána s jinými dostupnými genomy. „Genom gruzínské odrůdy bude sloužit jako referenční materiál pro studie révy vinné zaměřené na identifikaci a podchycení důležitých agronomických znaků pro vinohradnictví, což bude mít obrovský význam pro jejich použitelnost ve šlechtitelských programech," uvedl Dario Cantù, profesor Kalifornské univerzity v Davisu, která Ricciardiovou hostila pro část jejích studií.

Spojení poznatků z genomu Mgaloblišvili s výsledky dřívějšího výzkumu milánského týmu umožnilo rozčlenit lokusy rezistence odrůdy a definovat mechanismus jejich působení. „Rezistence odrůdy Mgaloblišvili je výsledkem přítomnosti mnoha malých strukturních variant v genomu, které způsobují ztrátu faktorů náchylnosti a lepší regulaci genů souvisejících s obranou," vysvětlila Ricciardiová.

WINETITLES.COM.AU/20. 5. 2025/JS

C) Trh vínem v EU a jeho regulace

Vinařský balíček EU

Polské předsednictví zveřejnilo navrhované změny v připravovaném vinařskému balíčku. Cílem je dosáhnout rychlého pokroku a obejít fázi technických skupin a přejít k přímému projednání, kde je na příští pondělí naplánována důležitá diskuse.

Hlavní navrhované změny jsou následující:

- Harmonizace počátečního data pro výpočet osmileté doby platnosti povolení k opětovné výsadbě: tímto datem by byl konec vinařského roku, v němž bylo povolení uděleno (čl. 62m, odst. 3).
- Možnost, aby regiony stanovily nulovou úroveň povolení k opětovné výsadbě nebo nové výsadbě (čl. 63, odst. 2).
- Nahrazení pojmu „Alkohol light“ pojmem „Low Alcohol“.
- Pravidla uvádění na trh (čl. 167): Členské státy mohou na dobrovolném základě zohlednit návrhy organizací producentů na zavedení pravidel uvádění na trh, která mají zlepšit a stabilizovat fungování trhu.
- Zavedení nových kategorií nealkoholických vín.
- Nová ustanovení týkající se fytoplazmového zlatého žloutnutí révy, která umožňují, aby podpora EU pokryla až 100 % způsobilých výdajů.
- Další vyjasnění pojmu potenciálního omezení pro opětovnou výsadbu.

AREV/AYNARD/15. 5. 2025/JS

Španělsko: Unión de Uniones znovu potvrzuje, že „vinařský balíček“ předložený ministerstvem zemědělství je pro tento sektor nedostatečný

Unión de Uniones de Agricultores y Ganaderos (Svaz zemědělců a chovatelů) se vyjadřuje k opatřením, která hodlá přijmout Evropská komise v souvislosti s balíčkem opatření pro odvětví vína, které považuje za „nedostatečná“. Tvrdí, že „nedostatek dodatečných finančních prostředků z rozpočtu EU sníží účinnost těchto opatření, zejména absence plánu na výsadbu s dotacemi na základě sociálních kritérií“. Svaz zemědělců a chovatelů pozitivně hodnotí opatření, která již Komise schválila s cílem čelit pokračujícímu poklesu poptávky po víně, geopolitickým a celním napětím a změnám klimatu, které mají dopad na tuto plodinu, ale domnívá se, že byla opomenuta řada dalších důležitých opatření. Pokud jde o nedávno oznámený balíček opatření na podporu evropského vinařského odvětví, domnívá se, že „chybí některé návrhy nezbytné pro toto odvětví, které by pomohly jeho vnitřnímu rozvoji“. A pokud jde o „balíček pro víno“ předložený ministerstvem zemědělství, zdůrazňuje, že „je pro toto odvětví nedostatečný“. Návrh nařízení Evropské unie mění základní právní předpisy pro tento sektor ve dvou oblastech, které mají na něj největší dopad. Pokud jde o produkční potenciál, členské státy budou mít možnost omezit, nebo dokonce zcela zrušit, udělování povolení k novým výsadbám na regionální úrovni v konkrétních oblastech s nadměrnou nabídkou, pokud byly zavedeny vnitrostátní nebo unijní opatření ke snížení produkce (destilace, zelená sklizeň, klučení). Stejně tak se odvětví poskytuje větší flexibilita v režimu povolení k opětovné výsadbě, která se prodlužuje ze 3 let na 8 let od jejich udělení, což poskytuje větší manévrovací prostor při rozhodování o odrůdách, které jsou nejvhodnější pro poptávku na trhu nebo měnící se klimatické podmínky.

Návrh zvyšuje celkovou částku národní podpory, kterou může členský stát každoročně poskytnout na destilaci nebo zelenou sklizeň (krizová opatření), až na 20 % prostředků přidělených EU v rámci sektorové intervence v odvětví vína. Unión de Uniones se zúčastnila pracovního setkání, na kterém ministerstvo zemědělství informovalo o stavu věci ohledně opatření tzv. vinného balíčku, která změní různé články základních nařízení, která omezují tento sektor. Organizace se domnívá, že správným směrem jdou opatření týkající se produkčního potenciálu, jako jsou opatření týkající se stanovení maximálních výnosů a norem pro správu rezerv, výrobu nealkoholických vín nebo vín s nízkým obsahem alkoholu, která usilují o rovnováhu mezi nabídkou a poptávkou. Unión de Uniones se však domnívá, že „aby byl tento balíček účinnější, mělo by ministerstvo zemědělství vyčlenit mimořádný rozpočet, který by umožnil, aby finanční prostředky z intervenčního fondu pro odvětví vína (ISV) byly určeny vinařům a výrobcům vína, kteří chtějí v tomto odvětví pokračovat (202,14 mil. € ročně), a nenechalo tuto záležitost viset ve vzduchu“. Rovněž zdůrazňuje, že je třeba zavést opatření na klučení vinic se sociálními kritérii v konkrétních oblastech, zapojit autonomní regiony do definice zelené sklizně, která bude pro vinaře atraktivnější a umožní jim kompenzovat ztrátu příjmů, a nezavírat se před investicemi do tohoto odvětví.

Na druhou stranu lituje, že přidělování podpory pro sektor postižený suchem je pozastaveno a není v dohledu jeho obnovení. Nakonec ministerstvo informovalo o žádosti o krizovou destilaci, kterou podaly Katalánsko a Galicie, aniž by poskytlo další podrobnosti. Unión de Uniones se domnívá, že volnost v otázce financování sociálního startu je ze strany Evropské komise špatně koncipována. „Nadále se domníváme, že finanční plán ISV by měl být uplatňován ve prospěch vinařů, kteří

v tomto odvětví zůstávají, a podporovat důstojný odchod těch, kteří jej chtějí opustit. Návrh Komise nepodporuje dostatečnými prostředky tuto myšlenku, která se nám jeví jako zásadní", komentují. Rovněž poukazují na to, že Komise nezohlednila různé změny: potřeby propagace na trhu EU, otevření investičních opatření pro výrobní sektor s cílem zajistit uplatňování ekologických režimů současné SZP a možnosti rozšíření opatření týkajícího se destilace vedlejších produktů na další subjekty v odvětví, jako jsou vinařství. Unión de Uniones považuje za vhodné, aby družstva a organizace producentů měly přístup k investičním podporám, jakož i posílení strategií v oblasti vinařské turistiky, které přispívají k otevření a konsolidaci nových spotřebitelů.

tecnovino.com/květen 2025/JS

EU: Aktuální vývoj plochy vinic, dovozu a vývozu vína

Největší meziroční úbytek plochy vinic v EU ve vinařském roce 2024/2025 oproti roku 2023/2024 proběhl v Bulharsku (–7,40 %), následovalo Portugalsko, Kypr a Česko s –2,76 %. Naopak plocha nejvíce narostla v Itálii (o 1,53 %) a Francii (o 0,46 %).

Export červeného tichého vína z EU v roce 2024 v hodnotě (7,657 mld. €) již druhým rokem a v objemu (13,09 mil. hl) třetím rokem klesá. Bílé tiché víno vykázalo ve stejném období mírný nárůst hodnoty na 3, 836 mld. € a pokles objemu na 9,16 mil. hl. Vývoj u šumivého vína kopíroval v hodnotě tiché červené a dosáhl 5,228 mld. €, v objemu se po předcházejícím meziročním poklesu aktuálně zvýšil na 6,16 mil. hl.

Do EU dováží v posledních letech nejvíce vína Německo, v roce 2024 to bylo 30 % z celkového objemu a 25 % z hodnoty vína dovezeného do EU. Následují Francie (13 a 8 %), Nizozemsko (9 a 11 %) a Belgie (8 a 12 %). ČR v roce 2024 dovezla přibližně 6 % objemu vína do EU v hodnotě pod 5 %.

EK - DG AGRI/15. 5. 2025/JS

EU schválila francouzský program vývozu vína do USA v hodnotě 5 miliard eur

Evropská komise schválila francouzský program v hodnotě 5 mld. €, který má usnadnit vývoz vín a lihovin do Spojených států, uvedla ve čtvrtek. EK uvedla, že dočasný režim – schválený podle pravidel EU pro státní podporu – bude platit od 8. května do 8. července 2025 a pomůže vývozcům vín a lihovin vyvážet zásoby do USA předtím, než vstoupí v platnost nová cla. USA jsou největším trhem pro francouzské víno a lihoviny, přičemž dodávky do této země vzrostly v roce 2024 o 5 % na 3,8 mld. €.

Poté, co americký prezident Donald Trump pozastavil plány na zavedení 20% cel na veškerý dovoz z EU, francouzští vývozci vína uvedli, že očekávají, že se američtí odběratelé během tříměsíčního pozastavení zásobí. Cílem nového francouzského programu je umožnit vývozcům vína a lihovin dodávat do USA s využitím mechanismu zajištění, který poskytuje krátkodobé záruky společnostem poskytujícím pojištění proti obchodním a politickým rizikům. Francouzský program byl schválen ve stejný den, kdy Komise navrhla protiopatření na dovoz z USA v hodnotě až 95 mld. €, pokud jednání s Washingtonem nepovedou k odstranění série cel, která zavedl americký prezident Donald Trump. Nová opatření EU, která jsou reakcí na americké dovozní daně na automobily a širší Trumpova „reciproční" cla, by se týkala amerického vína, bourbonu a dalších lihovin a podle očekávání alkoholového sektoru by vyvolala odvetná opatření ze strany USA na vývoz alkoholu ze zemí EU.

REUTERS.COM/8. 5. 2025/JS

Šampaňské svádí dvě bitvy: flavescence dorée a pokles prodeje

Na valné hromadě Svazu vinařů Champagne 24. dubna se Maxime Toubart za-

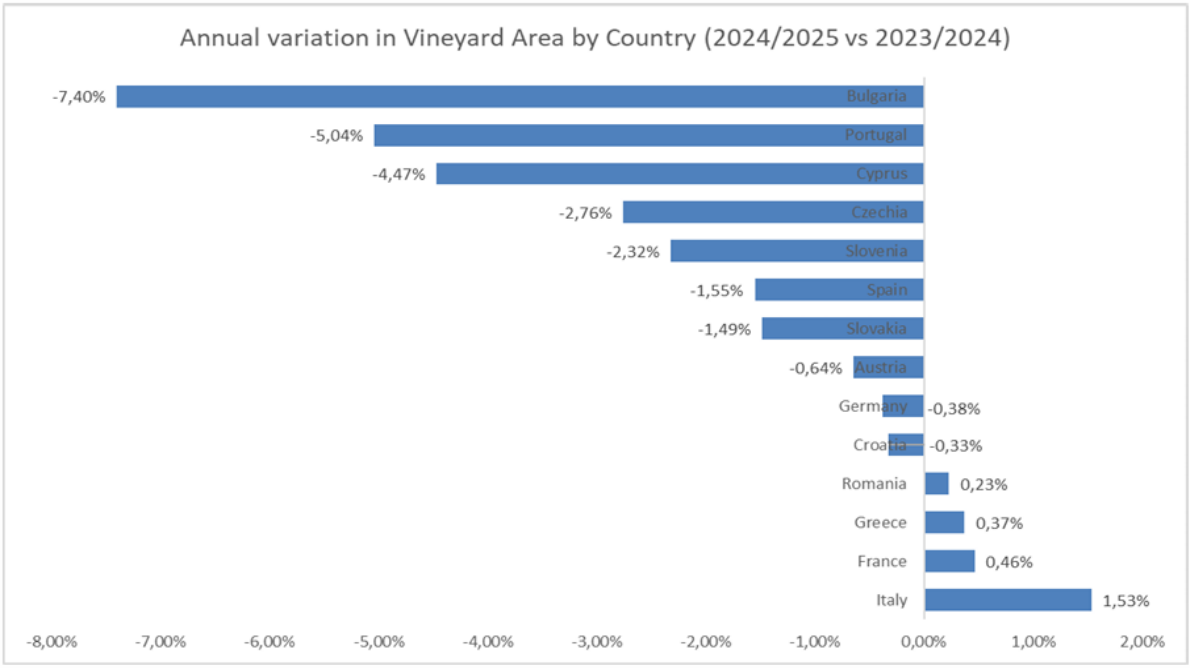

Meziroční změna plochy vinic v členských státech EU

měřil na dva hlavní problémy, kterým vinaři čelí: fytoplazmové zlaté žloutnutí révy a pokles prodeje vína. Prodej šampaňského klesl o 10 %. To potvrzuje, že šampaňské je produkt citlivý na všeobecnou náladu. Tradiční zákazníci jsou stále věrní, ale zprostředkovatelské kanály zaujímají vyčkávací postoj. Pravděpodobně klesne maximální povolený výnos pro sklizeň v roce 2025. Musí se zlepšit image u mladých spotřebitelů. V USA, důležitém trhu, je každá druhá láhev šampaňského použita jako základ koktejlu. Možná bude třeba taky investovat do nových zemí, kde je spotřeba stále nízká, jako je Brazílie a Thajsko. Do roku 2030 by mělo být 100 % plochy vinic certifikováno jako ekologické.

Vzhledem k fytoplazmovému zlatému žloutnutí révy jsou vinaři školeni, jak rozpoznat příznaky napadení rostlin. Jediným řešením je v současné době kolektivní vyhledávání. To vyžaduje organizaci a monitorování. V roce 2024 bylo kolektivně sledováno 12 200 hektarů, z toho 8 200 hektarů na dobrovolné bázi. Tyto průzkumy umožňují částečné pokrytí 262 obcí. To je sice nezbytné, ale ne dostačující. Vinaři, kteří klučí vinice z důvodu flavescence dorée, si mohou již nyní uvolnit 9 000 kg/ha ze své rezervy, pokud svůj pozemek vyklučí na dobu čtyř let s tím, že v pátém roce provedou opětovnou výsadbu. Další možností by mohla být solidární rezerva, kdy by vinaři mohli darovat hrozny kolegům postiženým zlatým žloutnutím révy. Závěrečné rozhodnutí v této otázce by mělo padnout během příštích tří měsíců.

VITISPHERE/AUDE LUTUNOVÁ/28. 4. 2025/JS

LVMH zruší 1 200 pracovních míst ve společnosti Moët Hennessy

Podle interního sdělení společnosti LVMH zruší ve své divizi vína a lihovin Moët Hennessy 1 200 pracovních míst, což představuje přibližně 12 % celosvětové pracovní síly, protože se tento luxusní gigant potýká s poklesem tržeb a rostoucím obchodním napětím na klíčových exportních trzích v Číně a USA. Krátí tak počet zaměstnanců divize na úroveň před pandemií. Propouštění přichází v době, kdy LVMH čelí širším problémům a kdy se pod tlakem ocitají jak její obchody s módou, tak s vínem a lihovinami. Moët Hennessy, který vlastní značky jako Moët & Chandon, Krug, Cloudy Bay, Hennessy a Belvedere, zaznamenal v prvním čtvrtletí roku 2025 pokles tržeb o 8 %, což je nejslabší oddělení mezi obchodními jednotkami skupiny. Prodej lihovin – v čele s koňakem a brandy – se propadl o 17 %, zatímco prodej vína poklesl o 1 %, což bylo způsobeno oslabenou poptávkou v Číně a USA.

Škrty rovněž odrážejí rostoucí dopad geopolitických rizik na tento sektor. V USA prezident Donald Trump pohrozil, že na evropské zboží uvalí 20% clo. V Číně mezitím již vstoupilo v platnost prozatímní antidumpingové clo na evropské brandy ve výši až 39 %, přičemž konečné rozhodnutí bylo odloženo na červenec. Opatření zasáhla zejména vývoz francouzského koňaku, který se dotkl výrobců jako Hennessy, Rémy Cointreau a Martell. V dřívějším pokusu zmírnit dopad čínských cel zkoušela společnost Moët Hennessy stáčet koňak v Číně na místě, ale po ostrých protestech svých zaměstnanců od tohoto návrhu upustila. Oznámení o propouštění následuje po podobném kroku společnosti Rémy Martin, která uvedla, že v reakci na americká cla a probíhající antidumpingové šetření v Číně propustí dvě třetiny svých zaměstnanců. Napětí pociťuje i širší oblast podnikání LVMH v oblasti luxusního zboží. Skupina byla v dubnu předstižena značkou Hermès na pozici nejhodnotnější luxusní značky na světě, což podtrhuje rostoucí obavy investorů ze zmírnění spotřebitelské poptávky.

Podle údajů čínských celních úřadů dovezla Čína v prvním čtvrtletí roku 2025 brandy v hodnotě 57,14 milionu USD, což je o 77,3 % méně než před rokem. Francouzské dodávky se na celkovém objemu podílely 96,8 %.

VINO-JOY.COM/NATALIE WANGOVÁ/7. 5. 2025/JS

Stávka zaměstnanců šampaňských domů Pernod Ricard a LVMH

Demonstrace se zúčastnili zaměstnanci šampaňských domů Mumm, Perrier-Jouët a Veuve Clicquot. Zaměstnanci šampaňských domů Pernod Ricard a LVMH ve francouzské Remeši včera (13. května) stávkovali kvůli mzdám a nejistotě zaměstnání. Podle šampaňské pobočky odborového svazu CGT protestovalo více než 100 zaměstnanců vinařství Mumm a Perrier-Jouët, kteří demonstrovali před branami sklepů Mumm na rue du Champ de Mars. Zaměstnanci domu Veuve Clicquot společnosti LVMH se podle CGT v úterý 13. 5. rovněž zúčastnili samostatné demonstrace v závodě Comète skupiny ve sporu proti 1 200 pracovním místům, která má LVMH údajně zrušit ve své divizi vína a lihovin. Ve stejný den se prý sejdou také zaměstnanci v závodě Moët & Chandon v Épernay, aby diskutovali o tom, jak se k problému postavit.

Společnosti LVMH i Pernod Ricard se k této záležitosti odmítly vyjádřit, když je oslovil server Just Drinks. Včerejší stávky se zúčastnilo přibližně 60 zaměstnanců společnosti Mumm, uvedl Stéphane Levasseur, tajemník hospodářského a sociálního výboru společnosti Mumm. Důvody, které vedly k zastavení práce, byly neúspěch při každoročním vyjednávání o zvýšení platů a „potenciální prodej společnosti Mumm společností Pernod Ricard jinému kupci“. Dodal: „V příštích týdnech jistě dojde k dalším stávkám, které budou ještě zesíleny, pokud bude potvrzen prodej šampaňského Mumm.“ Levasseur rovněž poznamenal, že „sociální klima ve společnosti Mumm a ve skupině Pernod Ricard je velmi zhoršené“. Na otázku, zda se plánují jednání, odpověděl, že mateřská společnost „s námi v současné době nechce na toto téma komunikovat“.

Problémem je hrozba prodeje domu Mumm, kterou přinesl tisk a pak mizerné zvýšení platu o 1,1 %, což je dokonce nižší než inflace. A nakonec absence bonusu za rozdělení hodnoty v loňském roce, přestože skupina vydělala miliardy. V únoru vyšlo najevo, že Pernod Ricard zkoumá možnost prodeje společnosti Mumm. Úvahy se tehdy soustředily pouze na značku Mumm a nezahrnovaly další šampaňskou značku společnosti Perrier-Jouët.

JUST-DRINKS.COM/FIONA HOLLANDOVÁ/14. 5. 2025/JS

Vlna stávek v Champagne

V souvislosti s neúspěšnými jednáními o mzdách, prodeji podniku a hrozbou propouštění probíhají v současné době v řadě šampaňských domů stávky a přerušení práce, jak informují různá francouzská i mezinárodní média. Dosud nejvýznamnější událostí byl 13. květen. Tehdy, když skupina Pernod-Ricard (Champagne G. H. Mumm a Perrier-Jouët) pořádala Responsib'All Day – interní ▸

akci věnovanou společenské odpovědnosti firem – se před sídlem Champagne Mumm na Rue du Champ de Mars sešlo podle odborové organizace CGT více než sto demonstrantů – jiné zdroje hovoří o 60 účastnících.

Protest byl namířen proti tomu, co postižení považovali za nedostatečné zvýšení mezd o 1,1 % v rámci posledního kolektivního vyjednávání, a proti nejistotě zaměstnání v důsledku zpráv, že skupina Pernod-Ricard zvažuje prodej své dceřiné společnosti G. H. Mumm. V rámci samostatné „mobilizace" se ve stejný den konala stávka ve společnosti Champagne Veuve Clicquot v Remeši proti snížení počtu pracovních míst o 1 200, které oznámila společnost LVMH. Ve společnosti Moët & Chandon v Épernay se konaly „informační akce" ke stejnému projektu propouštění. Podle portálu „Just Drinks", který byl prvním nefrancouzským médiem, jež o stávkách informovalo, se Pernod-Ricard i LVMH odmítly k akcím vyjádřit. Mezitím Bernard Arnault, generální ředitel LVMH, 21. května oznámil vyšetřovacímu výboru francouzského Senátu pro státní podporu velkým společnostem, že k propouštění nedojde, ale že snížení počtu pracovních míst bude dosaženo neobsazením volných pozic.

Naproti tomu stávka zaměstnanců společnosti Canard-Duchêne v Ludes, která trvala od 7. dubna, skončila 19. května. Podle odborů bylo dosaženo dohody mezi oběma stranami odvětví zvýšením denního bonusu za docházku o 5 eur denně. Stávkové akce pokračovaly ve společnosti Vranken-Pommery Production 23. května. Odborový svaz CGT svolal demonstrace před zámkem domény Pommery.

WEINWIRTSCHAFT/SP/26. 5. 2025/JS

Ceny burgundských vinic v roce 2024 dosáhly nových rekordů

Ceny vinic na Zlatém pobřeží loni vzrostly o 11 % a dosáhly rekordu. Koupě vinice v burgundském departementu Côte d'Or nebyla nikdy dražší než v roce 2024. Průměrná cena hektaru vinic v Côte-d'Or, kde se nacházejí apelace Côte de Nuits a Côte de Beaune, které produkují jedny z nejdražších lahví na světě, vzrostla v loňském roce o 11 %, uvádí francouzská agentura pro venkovské nemovitosti Groupe Safer. Cena za hektar vzrostla již 28. rok v řadě a poprvé se vyšplhala nad 1 milion eur. Podle Saferu zůstávají burgundské vinařské nemovitosti velmi žádané, zejména omezená nabídka pozemků grand cru a premier cru v Côte-d'Or. To kontrastuje s Bordeaux, kde ceny vinic v některých nejprestižnějších pěstitelských oblastech klesly po několika letech odolávání širšímu propadu v regionu.

V celé Francii klesla průměrná cena za hektar vinic s CHOP o 1,1 % na 176 400 €, uvedla agentura. Počet transakcí s vinicemi se loni snížil o 1,4 %, zejména kvůli menšímu počtu obchodů v údolí Loiry a v regionu Cognac, ačkoli celková plocha vinic, které změnily majitele, zůstala stabilní na 16 000 ha. Celková hodnota transakcí se podle společnosti Safer snížila o 4,8 % na 1,1 mil. € a již čtvrtým rokem zůstává nad hranicí jedné miliardy eur. Mezitím ceny v Bordeaux již třetím rokem klesaly a propadly se o 18 % na průměrných 112 500 €/ha. Kromě poklesu u méně prestižních vinic se po několika letech stability propadly i hodnoty u špičkových jmen, jako jsou Pauillac a Margaux. V Pauillacu se hektar vinic v roce 2024 prodával za 2,5 mil. €, což je o 17 % méně než před rokem, zatímco ceny v Margaux klesly o 7 % na 1,4 mil. €/ha. Některé vinice na prodej v Bordeaux vůbec nenašly kupce. V Champagne, která stále drží korunu nejdražšího francouzského vinařského regionu, vzrostla průměrná cena za hektar vinic o 1,7 % na 1,12 mil. €. Ve většině ostatních regionů, včetně Languedoc-Roussillonu a údolí Rhôny a Loiry, hodnota vinic klesla.

Z loňských transakcí v Burgundsku lze uvést, že společnost LVMH v září získala 1,3 ha vinic v Aloxe-Corton v Côte d'Or od rodiny Poisot za 15,5 milionu eur. Vinice v Côte d'Or se rozkládají na ploše přibližně 9 500 ha, což je méně než desetina plochy Bordeaux, a podle společnosti Safer je tam trh s vinicemi „velmi konkurenční". Někteří burgundští vinaři se snaží udržet své vinice v rodině, protože rostoucí ceny vedly k trestným dědickým daním. Francouzští zákonodárci v únoru odhlasovali snížení nákladů na předávání vinařského majetku rozšířením osvobození od daně z převodu půdy, a to po lobbování francouzské národní konfederace vinařů. Průměrná cena za hektar burgundského pozemku premier cru pro bílé víno osázeného odrůdou Chardonnay vzrostla o 13 % na 2,55 mil. €, zatímco u premier cru pro výrobu červeného vína osázeného odrůdou Pinot noir se cena zvýšila o 9,5 % na 1,04 mil. €/ha.

DECANTER.COM/RUDY RUITENBERG/27. 5. 2025/JS

Ceny vinic ve Francii klesají

Méně transakcí a nižší ceny. Takový je obraz transakcí s vinicemi v roce 2024, který vykresluje aktuální přehled „Le Marché des vignes", který francouzská národní asociace společností pro rozvoj venkova a osídlování venkova (FNSAFER) představila 22. května na tiskové konferenci. Síť SAFER zaznamenala 8 650 transakcí s vinohradnickými pozemky oproti 8 770 v předchozím roce (–1 %). Zatímco obchodovaná plocha s 16 000 hektary vinic zůstala oproti předchozímu roku stabilní, hodnota celkových tržeb klesla o 5 % na 1,11 mld. €.

Na transakcích se letos projevila zejména krize v odvětví červeného vína. Vinice s označením AOP v regionu Bordeaux-Aquitaine tak ztratily v průměru 18,4 % své hodnoty. S cenou přibližně 8 000 €/ha se regionální Bordeaux-AOC a Côtes de Bordeaux přiblížily k sobě, přičemž ceny posledně jmenovaných v jednotlivých podapelačních oblastech poklesly až o 60 %. Ale i špičkové apelace Médoc, které se dosud jevily jako imunní vůči krizi, oslabily – samozřejmě na mnohem vyšší úrovni: minus 17 % v Pauillac (při 2,5 mil. €/ha), minus 7 % v Margaux (1,4 mil. €/ha), minus 20 % v Saint-Estèphe (400 000 €/ha). Pro srovnání: nejlevnější vinice IGP v departementu Loir-et-Cher se již obchodují za 4 000 €/ha. Červená vína však tvoří většinu produkce v celé jižní polovině Francie: i AOC v jihozápadní části zaznamenaly výrazný pokles o 9,1 %, v Languedoc-Roussillonu to bylo 5,1 %. Tvrdě zasáhly současné celní spory s Čínou a USA region Charente/Cognac. Zde klesla průměrná hodnota pozemku během jednoho roku o 25 000 eur na současných 35 000 €/ha. Celkově klesla hodnota ploch AOP (kromě Champagne) o 3,9 %, hodnota vinic mimo AOP o 7 % oproti předchozímu roku.

Přesto v roce 2024 vedle regionů se stabilními transakcemi, jako je údolí Rhône a Provence, Alsasko a Korsika, existovala i řada vítězů. Region Burgundsko-Beaujolais-Savojsko-Jura zaznamenal nárůst hodnoty o 11 %, přičemž jednotlivé regiony, jako je Chablis (+20 %), opět rostly nadprůměrně. ▸

I Champagne navzdory obtížné situaci na trhu zaznamenala opět nárůst hodnoty o 1,7 %, přičemž pokles o 3 % v exkluzivní oblasti Côte des Blancs (průměrná cena 1,6 mil. €/ha) vysílá první varovné signály. Ale i jinde se objevily pozitivní výjimky proti tomuto trendu, například v Côtes de Provence (+14 %), Centre-Loire (Reuilly přibližně +27 %) a u vín Rhône-Crus, jako je Saint-Joseph (+7 %).

WEINWIRTSCHAFT/SP/28.05.25/JS

Volný pád sudových vín z Bordeaux

V období od 31. března do 13. dubna 2025 klesla cena červeného Bordeaux, kterou zaznamenalo oborové sdružení, na 894 € za bečku (900 l). Ročník 2024 dosáhl průměrné ceny 927 €, ale 9 % sklizně se obchoduje za méně než 700 €/bečka, což je polovina nákladové ceny stanovené Agrární komorou Gironde. Z tohoto důvodu sdružení AOC Bordeaux a Bordeaux Supérieur oznámilo, že aktivuje kontrolní nástroj pro příliš levná sudová vína. To by ovšem mělo za následek i prodloužení čekacích lhůt a zkomplikování některých transakcí. Již v únoru 2022 byli dva negocianti odsouzeni obchodním soudem v Bordeaux za nákup vína za nepřiměřeně nízké ceny – přičemž soud použil jako měřítko výrobní náklady dotyčného vinařství.

V dopise Stéphana Gabarda, předsedy AOC Bordeaux a Bordeaux Supérieur, adresovaném členům sdružení, který cituje „Vitisphere“, se uvádí: „Naše vinařství prochází jednou z nejkritičtějších fází ve své historii.“ V této situaci bylo nasazení inspektorů z kontrolního orgánu Quali-Bordeaux „silným signálem“, který měl zabránit dalšímu poklesu cen. Gabard proto vyzval své členy, aby inspektory vřele přivítali.

WEINWIRTSCHAFT/SP/30. 4. 2025/JS

Cognac v potížích

V Cognacu přichází jedna špatná zpráva za druhou. Koncem února stanovil BNIC, organizace zabývající se obchodem s vínem, výnos v roce 2025 na 7,65 hl čistého alkoholu na hektar (PA/ha), zatímco loni to bylo 8,64 a v roce 2023 10,45. Toto rozhodnutí bylo vyvoláno poklesem trhu a bylo přijato ve velmi rané fázi, aby vinaři mohli přijmout nezbytná opatření. Dodávky koňaku klesly na 166 milionů lahví v roce 2024 ve srovnání s 223 miliony v roce 2021, který byl rekordní. Navíc má region zásoby na deset nebo jedenáct let, což je o tři nebo čtyři roky více.

Koncem března se společnost Rémy-Martin rozhodla výrazně omezit nákupy eaux-de-vie od 800 vinařů, kterým letos končí platnost smluv. V případě nezávislého vinaře Paula Girauda bude snížení činit 45 % z jeho 50 hektarů vinic. Své víno destiluje ve dvou 18 a 14 hl destilačních přístrojích. Z 80 % jej nechává zrát, aby mohl každoročně vyvézt 30 000 lahví výjimečných starých koňaků, především do Japonska, a zbytek prodává tuzemským obchodníkům, přičemž stejný podíl připadá na značky Hennessy, Martell a Rémy-Martin. Vzhledem k povolenému výnosu by měl Paul Giraud letos sklidit 382,5 hl, z čehož by za normálních okolností prodal 76,5 hl. V nejlepším případě však najde kupce pouze pro 65 hl. Rozdíl může pouze uskladnit, ale obávám se, že ostatní obchodníci budou Rémy-Martina následovat.

VITISPHERE/BENOIT CAURETTE/24. 4. 2025/JS

Francouzský ministr financí tvrdí, že v této fázi neexistuje žádné řešení obchodního sporu s Čínou ohledně koňaku

Francii se nepodařilo najít řešení probíhajícího obchodního sporu s Čínou, včetně cel na koňak, uvedl dnes (15. května) ministr hospodářství a financí této země Eric Lombard. V projevu, který odvysílala francouzská televize BFMTV, Lombard po jednání s čínským vicepremiérem Che Lifengem uvedl: „Ekonomický dialog nám v této fázi neumožnil najít definitivní řešení tohoto sporu.“ Dodal však, že dveře k budoucím rozhovorům o této záležitosti zůstávají otevřené. Odvětví koňaku čelí clům na vývoz do Číny od října, kdy ministerstvo obchodu této asijské země zavedlo „dočasná dumpingová opatření“ na dovoz brandy původem z EU. Od 11. října musely společnosti dovážející výrobky včetně brandy zaplatit čínským úřadům při příjezdu kauci. Čína zahájila šetření v loňském roce poté, co obdržela stížnosti na dumping brandy od Čínské asociace likérnického průmyslu. Tento krok následoval poté, co EU v září 2023 zahájila antisubvenční šetření týkající se čínských elektrických automobilů. Šetření posuzuje obvinění z dumpingu vznesená v období od 1. října 2022 do 30. září 2023 v případě brandy dováženého z EU v kontejnerech o objemu menším než 200 litrů.

Na konci března se objevily zprávy, podle nichž Čína odložila ukončení antidumpingového šetření týkajícího se výrobků z brandy z EU. Podle agentur Bloomberg a Reuters ale francouzský ministr zahraničí Jean-Noël Barrot během březnové cesty do Číny novinářům řekl, že dokončení šetření bylo odloženo o tři měsíce. „Toto opatření by nám mělo poskytnout několik měsíců oddechu při obnovení bezcelního prodeje koňaku a armagnacu, které představují pro některé značky významný objem prodeje,“ uvedl tehdy v komentáři zaslaném e-mailem agentuře Bloomberg. Šetření, které bylo zahájeno 5. ledna 2024 a původně mělo trvat jeden rok, mělo být ukončeno do 5. dubna. Výrobci koňaku, jako je Pernod Ricard, již nějakou dobu nemohli prodávat v bezcelních kanálech. V reakci na zprávy o odložení šetření ze strany Číny tři francouzské obchodní organizace zabývající se obchodem s lihovinami varovaly, že případné zpoždění čínského antidumpingového vyšetřování brandy skutečně posune pokračující dopady pekingských daní na výrobce koňaku a armagnacu.

JUST-DRINKS.COM/FIONA HOLLANDOVÁ/15. 5. 2025/JS

ISTAT Report 2025: Stabilní spotřeba alkoholu v Itálii, ale je více příležitostná a méně každodenní

Od roku 1999 do roku 2023 klesla každodenní spotřeba alkoholu z 33,3 % na 19 %. V Itálii roste příležitostná spotřeba alkoholu, zatímco denní spotřeba klesá, přičemž víno již není nezpochybnitelným „králem“ stolu. Tento trend osvětluje výroční zpráva ISTAT 2025, která byla před několika dny představena v Římě. Pokud jde o zvyklosti v oblasti konzumace alkoholických nápojů, vysvětluje, jak „v průběhu času došlo k hlubokým změnám: od umírněné každodenní konzumace vína k jídlu jsme se dostali k modelům, které se více podobají modelům severských zemí, které se již netýkají pouze vína, ale také piva a lihovin. Ty se často konzumují mimo jídlo a ne denně, soustřeďují se na specifické ▸

příležitosti (např. víkendy) a někdy jsou tlačeny do excesů a opilosti (tzv. nárazové pití)“. Zpráva dále vysvětluje zejména to, že „v posledních pětadvaceti letech se sice mezi obyvatelstvem starším 15 let celková spotřeba alkoholu (víno, pivo, ostatní alkoholické nápoje alespoň jednou ročně) téměř nezměnila a v roce 1999 činila 70,6 % a v roce 2023 68,7 %, ale na jedné straně došlo ke snížení denní spotřeby (z 33,3 % na 19 %) a na druhé straně ke zvýšení příležitostné spotřeby (z 37,3 % na 49,8 %) a spotřeby mimo jídlo (z 23,8 % na 33,4 %). Návyky spojené s nárazovým pitím zůstávají téměř stabilní (7,3 % v roce 2003 a 7,8 % v roce 2023). Velmi výrazné rozdíly jsou pozorovány ve spotřebě alkoholických nápojů při pohybu ze severu na jih země, přičemž v regionech střed-sever jsou u všech různých typů pitných návyků mnohem vyšší hodnoty.

V průběhu času při stejném věku denní spotřeba z generace na generaci výrazně klesá. Jestliže u osob narozených v bezprostředně poválečném období dosahovala denní spotřeba ve věkové skupině 45–49 let 40,3 %, u vrstevníků narozených v letech 1970–1974 klesá na 18,8 %. Opačný trend je u spotřeby mimo jídlo, která zatímco u osob narozených v letech 1965–1969 činila 29,6 % ve věku 35–39 let, u osob narozených v generaci 1985–1989 stoupá na 49,1 %. Denní konzumace alkoholu se týká více mužů než žen, ale pokles je pozorován u obou. Na druhou stranu pití mimo jídlo vykazuje velmi podobné trendy podle pohlaví, ale ve vyšší míře u mužů. A pokud by měl být koncept „střídmosti“ cestou pro všechny, ukazuje se, že návyk na opilost je typicky mladistvým jevem, přičemž vrcholu dosahuje ve věku 20–24 let, kde osciluje kolem 15 % u všech generací narozených v letech 1984–2004, a poté v pozdějším věku klesá. U generace narozené v letech 1970–1974 se opilství týká 9 % ve věku 35–39 let, přičemž tento podíl se ve stejném věku zvyšuje na 15,2 % u osob narozených v letech 1985–1989.

A jestliže je Itálie „kolébkou“ středomořské stravy, pro mnohé nejlepší z hlediska výhod, které je schopna vyjádřit, stravovací návyky se mění, a to nikoli k lepšímu. Zpráva uvádí, že denní spotřeba ovoce, zeleniny a zelených plodů za 30 let prudce klesla, a to z přibližně 94 % v roce 1994 na 78,2 % v roce 2024 u populace ve věku 10 let a více. Ve stejném věku vykazují novější generace méně zdravé stravovací návyky: ve věku 30–34 let klesla spotřeba ovoce a zeleniny z 89,1 % u osob narozených v letech 1960–1964 na 77,8 % u osob narozených v letech 1975–1979. Tato dynamika se projevuje jak u mužů, tak u žen, přičemž u žen je úroveň spotřeby stále vyšší než u mužů. Není proto překvapivé, že obezita je znepokojivým jevem. Analýza podle generací ukazuje nárůst nadváhy zejména u nejmladších, a to do té míry, že ve věkové skupině 20–39 let nadváha výrazně roste, zejména u osob narozených od 80. let 20. století. Ve změně životního stylu však nechybí ani pozitivní aspekty, počínaje poklesem počtu kuřáků nebo skutečností, že v posledních 30 letech se stále více lidí věnuje pohybovým aktivitám, přičemž nárůst je způsoben trvalým provozováním sportu (z 16,6 % populace ve věku 10 let a více v roce 1995 na 27,6 % v roce 2023). A když se vrátíme ke správné a vhodné výživě, v průběhu času se zvýšil zvyk jíst snídani, kterou lze označit za přiměřenou. Dobrý návyk, který se v roce 2024 týká 80,1 % populace ve věku 10 let a více (před 30 lety to bylo přibližně 68 %). Nejvíce „ctnostní“ jsou lidé ve věku 10–14 let, přičemž úroveň klesá u mladých lidí do 29 let a v dalších věkových skupinách se opět zvyšuje.

WINENEWS.IT/23. 5. 2025/JS

Vývoz italského vína mimo EU v prvním čtvrtletí klesl o téměř 9 %

Cla, nejistota, klesající kupní síla, měnící se volba spotřebitelů. Na kritické problémy pro odvětví upozorňuje Italská vinařská unie (UIV), která konstatuje, že světový trh s italským vínem se v prvním čtvrtletí roku prudce zmenšil. Jde o sestupnou spirálu, která se již nějakou dobu projevovala ve výhledu reálné spotřeby, což se nyní odráží i v údajích o vývozu, který je zatím nadopován předvánočním spěchem v USA. Vývoz do zemí mimo EU uzavřel první čtvrtletí s poklesem objemu o téměř 9 % (–0,1 % v hodnotě), a to navzdory +4 % v USA (které však březen uzavřely zpomalením). Podle prezidenta UIV Lamberta Frescobaldiho „jsme v posledních šesti měsících svědky zdánlivého paradoxu: zdálo se, že italské dodávky do Spojených států se drží, nebo dokonce v některých odvětvích rostou, ale skutečné údaje o spotřebě vypovídají o něčem jiném, mnohem znepokojivějším. Konečná spotřeba klesá nebo přinejlepším stagnuje. Je proto zásadní nezaměňovat produkci (či vývoz) se skutečnou spotřebou, protože skutečná analýza se musí zaměřit na chování konečných spotřebitelů, nikoliv pouze na celní údaje.“ Nerovnováha mezi odeslaným a spotřebovaným zbožím „od března zažívá vyrovnávání. Poprvé díky hrozbě zavedení cel v polovině měsíce došlo ve skutečnosti ke změně trendu (objemy –3,5 %) vývozu na americký trh“.

Budoucnost se v režimu cel předpokládá jako složitá: superprémiová kategorie – od 15 €/l ve vinařství – představuje pouze 2 % objemu a 8 % hodnoty italského vína v USA. Pokud jde o spotřebu, zpracování Observatoře UIV, založené na společnosti Nielsen, v oblasti velkodistribuce a maloobchodu na třech největších světových trzích (USA, Německo a Velká Británie) „zaznamenala ve čtvrtletí tendenční pokles objemu o 8 % (–5,5 % v hodnotě), přičemž ve Spojených státech o –5,4 %, v Německu o –11,8 % a ve Velké Británii o –6,4 %. V obtížích se s výjimkou Prosecca ocitly téměř všechny hlavní denominace: od Pinot Grigio delle Venezie po Chianti, od Lambrusca po piemontské červené a sicilské bílé. Také v Itálii se jedná o obtížnou fázi: ve velkodistribuci v tomto čtvrtletí poklesly objemy o 4 %, ale ještě větší poklesy se očekávají v cateringu.

WINENEWS.IT/20. 5. 2025/JS

Víno, na které byla potvrzena 10% cla v USA, by Itálii přišlo až o 190 milionů eur

Luca Rigotti, předseda vinařského odvětví FedagriPesca Confcooperative *(a předseda pracovní skupiny pro víno COPA/COGECA)*, dnes v Poslanecké sněmovně vyvolal poplach. „Pokud by Trumpova administrativa potvrdila 10% vývozní cla na víno v USA, střednědobé/dlouhodobé dopady pro italské vinaře by byly zničující. Podle odhadů Confcooperative by se promítly do ztráty objemu vývozu ve výši 8–12 % a hodnoty až 190 milionů eur“. Zopakoval to Luca Rigotti, předseda vinařského sektoru FedagriPesca Confcooperative, který dnes vystoupil v Zemědělském výboru Poslanecké sněmovny společně s organizacemi Agci-Agrital a Legacoop Agroalimentare v rámci kognitivního šetření o perspektivách vinařského ▸

sektoru. „Americký trh," pokračoval Rigotti, "zůstává hlavním vývozním trhem pro italské víno, jehož obrat v roce 2024 dosáhl 1,94 miliardy eur (+10,2 % oproti roku 2023). Jako kooperační systém proto doufáme v naléhavost důrazných diplomatických kroků „založených na konstruktivním dialogu, který zmírní napětí", počínaje nezařazením vína a dalších alkoholických výrobků vyráběných v USA na seznam výrobků vypracovaný Komisí EU jako možné protiopatření". Vzhledem k obtížnému hospodářskému scénáři a přetrvávajícímu mezinárodnímu napětí předseda Rigotti rovněž požádal o větší odchylky a flexibilitu, pokud jde o opatření na podporu společné organizace trhu s vínem ve třetích zemích: konkrétně o větší finanční dotaci určenou na propagaci evropského vína na trhu USA a administrativní flexibilitu pro změnu projektů v případě, že se trh USA stane pro uvádění evropských vín na trh skutečně nevýhodný.

Předseda vinařského sektoru FedagriPesca Confcooperative poté připomněl výsledky práce skupiny na vysoké úrovni zřízené Komisí EU pro vinařské odvětví, řadu doporučení sdílených na úrovni správních orgánů a organizací evropských podniků a výrobců, která se nyní, jak doufá, promítnou do účinných a rychle dostupných opatření. Konkrétně Confcooperative „doufá, že bude zavedena větší finanční flexibilita při řízení různých opatření a že prostředky vyčleněné pro odvětví a nevyužité členským státem budou přiděleny do národního fondu pro okamžité řešení případných krizí v odvětví (klučení, destilace, zelená sklizeň)". S nadějí, uvedl Rigotti, „že družstva budou pro účely investičního opatření postavena na roveň malým a středním podnikům a že se bude pracovat na skutečném zavedení nástrojů k zajištění výroby i v odvětví vína, a to vzhledem k nyní opakovaným dopadům kalamitních jevů".

WINENEWS.IT/20. 5. 2025/JS

Zásoby italského vína jsou stále vysoké

Italské zásoby vína jsou stále vysoké a výrazně převyšují množství průměrné sklizně. K 30. dubnu 2025 činily 49,7 milionu hektolitrů (–0,5 % oproti stejnému datu v roce 2024) a byly o 5,9 % nižší než k 31. březnu 2025. K tomuto číslu je třeba připočítat 3,5 milionu hektolitrů moštu (–14,1 %) a 116 749 hektolitrů mladého vína, které ještě kvasí (+82,9 %). Jde o data zveřejněná na internetových stránkách ministerstva zemědělství.

Celkem 58,5 % vína je ve skutečnosti drženo v severních regionech, především v Benátsku; 55,2 % z celkového množství drženého vína je s CHOP, 25,9 % s CHZO, zatímco zbytek tvoří odrůdová vína bez CHOP/CHZO (1,4 %) a generika (17,5 %). Mezi 20 nejvýznamnějšími víny s CHOP a CHZO (z 526), která tvoří 57,6 % zásob, vede Prosecco s 4,59 milionu hektolitrů (11,4 % celkových zásob), následuje IGT Puglia (1,8 mil. hl; 4,5 %), IGT Toscana (1,7 mil. hl; 4,3 %), DOCG Chianti (1,3 mil. hl; 3,3 %), IGT Veneto (1,2 mil. hl; 3,1 %) a DOC delle Venezie (1,2 mil. hl; 3,1 %).

WINENEWS.IT/13. 5. 2025/JS

Zvýšení prodeje společnosti Henkell Freixenet

Společnost Henkell Freixenet pokračovala v růstu i v roce 2024. Divize šumivých vín, vína a lihovin společnosti Geschwister Oetker Beteiligungen KG zaznamenala tržby ve výši přibližně 1,25 mld. € (čisté tržby bez daně ze šumivých vín a lihovin). To podle společnosti odpovídá růstu tržeb o 1,5 %. Dynamický byl růst na dílčích trzích, jako je prosecco, nealkoholická šumivá vína a aperitivy. Za jeden z hlavních motorů růstu lze považovat značku Prosecco Mionetto (+15,7 %). Rostla také německá klíčová značka Henkell (+8 %) a silně rostlo i nealkoholické portfolio (+23,6 %). Méně potěšující byl vývoj značky Cava: podle společnosti Henkell Freixenet mělo na vývoj obchodu značný negativní dopad dlouhodobé sucho. S cílem uspokojit vysokou poptávku na trzích bylo proto jako alternativa představeno „Freixenet Premium Sparkling Wine" – španělské šumivé víno bez specifikovaného označení původu. V roce 2024 byly investice sníženy o 22,7 % (na 30 mil. €) ve srovnání s předchozím rokem. Počet zaměstnanců se rovněž snížil z 3 623 v roce 2023 na 3 535 v roce 2024. Očekává se, že tento počet v roce 2025 dále poklesne v důsledku plánovaného snižování počtu pracovních míst v regionu Cava.

WEINWIRTSCHAFT/8. 5. 2025/JS

Zaměstnanci stávkují kvůli propouštění v závodech Henkell Freixenet ve Španělsku

Zaměstnanci společnosti Henkell Freixenet ve Španělsku zahájili včera (27. května) čtyřdenní stávku v reakci na plánované propouštění téměř čtvrtiny zaměstnanců. Společnost minulý měsíc oznámila plány na snížení počtu zaměstnanců s odkazem na existenční výzvy vyplývající z extrémních klimatických podmínek, které postihují region Katalánsko. Dotčena jsou pracovní místa ve výrobě u výrobce šumivého vína Cava Freixenet se sídlem v Sant Sadurní d'Anoia a Segura Viudas se sídlem v Torrelavit poblíž Barcelony. Tyto podmínky „způsobily vážné narušení celého odvětví a uvrhly sektor výroby šumivého vína cava do bezprecedentní krize", uvedla společnost ve svém prohlášení minulý měsíc a dodala, že „výroba šumivého vína cava v celém odvětví výrazně poklesla". Místní odborová organizace Comisiones Obreras (CCOO) uvedla, že vyzvala „všechny zaměstnance", aby se zúčastnili stávky „na obranu pracovních míst ve společnostech Freixenet a Segura Viudas", která začala včera večer. Stávka skončí v pátek (30. května). Na otázku, zda bude stávka trvat déle než čtyři dny, CCOO odpověděla Just Drinks, že by mohla pokračovat, „pokud společnost nezačne vyjednávat".

V rozhovoru pro Just Drinks společnost Henkell Freixenet uvedla, že „respektuje právo pracovníků na protest" a zdůraznila obtížné podmínky pěstování révy. „Hledáme řešení existenčních problémů způsobených několik let trvajícím suchem v Katalánsku a spolupracujeme s právními zástupci pracovníků na nalezení konstruktivního řešení," dodala. Společnost uvedla, že od roku 2022 klesla sklizeň hroznů pro cava v oblasti Penedès v Katalánsku o 45 %, zatímco náklady na vstupy vzrostly. „Tato kombinace vedla k hlubokému nesouladu mezi poptávkou na trhu a tím, co můžeme skutečně vyprodukovat, což ohrožuje dlouhodobou životaschopnost našeho podnikání," uvedla. Společnost Henkell Freixenet se v dubnu 2024 pokusila propustit přibližně 80 % zaměstnanců, tedy asi 615 pracovníků, kvůli suchu v oblasti Penedès. Následující měsíc však katalánská vláda ve Španělsku zamítla argument společnosti o „vyšší moci" jako důvodu pro zastavení práce.

Podle údajů regulační rady DO Cava a skupiny pro výzkum spotřebitelů Circana klesl celkový objem prodeje v tomto odvětví v loňském roce o 13,4 % ve srovnání s rokem 2023 a dosáhl 218 milionů lahví. Z toho se 78 milionů prodalo ve Španělsku, což představuje pokles o 3,6 %, zatímco 140 milionů bylo vyvezeno, což představuje pokles mezinárodního prodeje o 18,1 %. Společnost Henkell Freixenet byla založena v roce 2018 po odkupu většinového podílu ve španělském výrobci cavy Freixenet společností Henkell & Co. Portfolio společnosti Freixenet zahrnuje značky cavy Segura Viudas a Freixenet, stejně jako Mionetto, Henkell, Alfred Gratien, Schloss Johannisberg a Mangaroca Batida.

JUST-DRINKS.COM/BEN WEIN/28. 5. 2025/JS

Rakouské vinařské odvětví plánuje ochranu před cly

Chris Yorke, rakouské organizace pro vinařský marketing (ÖWM), prozradil, jak bude rakouské vinařství reagovat na Trumpova cla, a uvedl, že aktivity po celém světě přispívají k odolnosti odvětví. Cla uvalená USA budou pro rakouské výrobce citelná, protože Spojené státy jsou pro Rakousko druhým největším vývozním trhem podle hodnoty. V loňském roce vyvezlo Rakousko do USA 3,3 mil. l vína v hodnotě 19,8 mil. €. Vzhledem k tomu, že tato čísla představují 5 % objemu a 8,5 % hodnoty vývozu, způsobí jakákoli cla problémy. Druhý údaj je obzvláště důležitý; s průměrnou cenou 6 €/l jsou USA velmi silným exportním trhem pro vína vyšší kvality, která mohou požadovat vyšší cenu. Ale rozhodování ve Washingtonu je v současné době velmi obtížné předvídat. Stačí se podívat na změny celního režimu. Původní hrozba 200% cel na alkoholické výrobky, která se objevila v březnu, by byla pro vývozce jednoznačně katastrofální. K tomu naštěstí nedošlo, ale na začátku dubna bylo oznámeno plošné 20% clo na zboží z EU. Jeho platnost byla na 90 dní pozastavena, nicméně základní sazba ve výši 10 % zůstává v platnosti.

Mnoho rakouských výrobců vyváží víno do USA již léta, ne-li desetiletí. Díky dobré pověsti kvality a zavedeným obchodním vztahům mají rakouští vinaři v USA partnery, kteří jim pomohou najít řešení a pokračovat v prodeji vín. Je také třeba vzít v úvahu, že mnoho výrobců na celém světě je na tom stejně. Spojené státy nejsou jen druhým největším rakouským exportním trhem, ale také největším světovým dovozcem vína. Proto mají rakouští výrobci stejné podmínky jako například ostatní vinaři v EU a mohou využít svých dlouholetých vztahů, aby zajistili, že se jim bude i nadále dařit. ÖWM navíc po celých USA provozuje aktivity, jejichž cílem je udržet pozici a pověst rakouského vína. Patří k nim různé kurzy ve Washingtonu i na západním pobřeží, soutěž sommeliérů na Floridě a podpora maloobchodníků a všech vinařských médií. Pozváním amerických prodejců vín do Rakouska chtějí ukázat, proč si rakouská vína zaslouží své místo na pultech. Mimoto ÖWM nadále podporuje veletrh vín Karakterre, oslavu vinařství střední a východní Evropy, který se každoročně koná v New Yorku i ve Vídni.

Yorke a jeho tým posilují aktivity i na jiných místech, což představuje jednu z největších akcí v historii ÖWM. Tyto akce budou zaměřeny na klíčové exportní trhy, jako je Německo, Švýcarsko, Kanada, Skandinávie, Benelux, Velká Británie a Asie. Například nadcházející akce v Kanadě, Švédsku, Japonsku, Singapuru a Švýcarsku představí produkty více než 300 vinařství. Plánují se také aktivity pro maloobchodníky, pohostinské podniky a média, které budou propagovat národní vína. A samozřejmě je třeba zhodnotit ještě jeden klíčový trh: Rakousko. Domácí trh je pro úspěch rakouského vína zásadní a v těchto plánech není opomenut. Vzhledem k tomu, že ostatní země postižené americkými cly se mohou orientovat na jiné trhy, hrozí v Rakousku další konkurence, zejména ze strany ostatních členských států EU. Proto ÖWM aktivně spolupracuje s velkými maloobchodníky a velkoobchodníky, aby podpořila pozici domácích výrobců. Dále nová kampaň bude zaměřena na lidi ve věku 20–35 let.

THEDRINKSBUSINESS.COM/MICHAEL HUBAND/7. 5. 2025/JS

Plán zdravotního označení na alkoholu se může odložit, říká místopředseda vlády Irska

Etikety, na kterých by byl uveden obsah kalorií v nápojích spolu s gramy alkoholu, se měly stát pro výrobce zákonnou povinností od května 2026. Ale Simon Harris naznačil, že plán na zavedení zdravotního označení na alkoholických nápojích bude odložen. Místopředseda vlády v parlamentu uvedl, že v současné době existuje zcela nové obchodní prostředí a vzhledem k obavám v tomto odvětví bude tato záležitost znovu posouzena.

Organizace Alcohol Action Ireland (AAI) však ve svém prohlášení kritizovala připomínky pana Harrise a uvedla, že vyvolávají otázky ohledně skutečných motivů tohoto kroku. Generální ředitelka AAI Dr. Sheila Gilheanyová uvedla: „V této souvislosti se domnívám, že se jedná o velmi závažný problém: Označování alkoholických výrobků je otázkou zdraví a nemá nic společného s irským exportem, protože předpisy se vztahují pouze na výrobky prodávané v Irsku. O tomto skromném označení se dlouhá léta intenzivně diskutovalo, prošly všemi řádnými notifikačními procedurami v EU i WTO a měly by vstoupit v platnost v květnu 2026. Spotřebitelům poskytnou fakta o zdravotních rizicích alkoholu."

Tehdejší ministr zdravotnictví Stephen Donnelly podepsal, že nové předpisy vstoupí v platnost v květnu 2023, a dodal, že podniky mají tři roky na to, aby se na změnu připravily. Uvedl, že cílem nového zákona je poskytnout spotřebitelům lepší povědomí o obsahu alkoholu a zdravotních rizicích spojených s jeho konzumací. Potravinářské výrobky již mají na etiketách informace o zdravotní nezávadnosti a alkohol se tomu pouze přizpůsobuje. Minulý měsíc ministr financí Paschal Donohoe uvedl, že zavedení nových údajů na etiketách bude muset vláda „znovu pečlivě prozkoumat" vzhledem ke zvýšenému tlaku na nápojový průmysl v důsledku amerických obchodních cel a nutnosti udržet konkurenceschopnost.

RTE.IE/MÍCHEÁL LEHANE/1. 5. 2025/JS

Prohlášení německého svazu vinařů k TFA ve vínech: „Potřebujeme spolehlivá data"

„Německý svaz vinařů (DWV) sleduje s velkou pozorností aktuální poznatky na téma tzv. věčných chemikálií (PFAS) a zejména kyseliny trifluoroctové (TFA)." *Více k těmto látkám a jejich vztahu k vínu viz Vinařský věstník 5/2025.* „Je samozřejmé, že hodnocení odpovědných vládních agentur uznává. Ochrana zdraví spotřebitelů, vinařů a jejich zaměstnanců je pro DWV nejvyšší prioritou. ▸

Proto výslovně podporujeme objektivní a vědecky podloženou diskusi o hodnocení expozice TFA. Bez ohledu na aktuální výsledky výzkumu se DWV již řadu let zasazuje o neustálý další rozvoj v oblasti integrované ochrany rostlin. Cílem je zajistit nejvyšší standardy kvality a ochrany životního prostředí v celém výrobním řetězci a cíleně testovat a – v případě potřeby – snižovat množství potenciálně ekologicky kritických látek.

Naše evropská zastřešující organizace Comité Européen des Entreprises Vins (CEEV) se rovněž zasazuje o transparentní, vědecky podložené hodnocení rizik a regulaci. CEEV je k dispozici Evropskému úřadu pro bezpečnost potravin (EFSA) jako partner při probíhající revizi toxikologických referenčních hodnot pro TFA. CEEV však upozorňuje na tři hlavní nedostatky dosud zveřejněných analýz, které zpochybňují platnost závěrů z nich vyvozených:

- Nedostatečná reprezentativnost vzorku: analýzy jsou založeny na méně než 50 lahvích vína – vzhledem k roční produkci vína v EU, která činí přibližně 14,3 miliardy litrů, se nejedná o reprezentativní vzorek.
- Kromě toho je rozložení v rámci vzorku nevyvážené: Téměř polovina vzorků pochází z Rakouska, všechna analyzovaná „stará“ vína jsou rakouského původu, biovína jsou silně podreprezentována.
- Nejasná korelace mezi TFA a pesticidy: V samotné studii se uvádí, že mezi konvenčně a ekologicky vyráběnými víny není významný rozdíl v obsahu TFA. To také zpochybňuje hypotézu o přímé korelaci mezi používáním pesticidů a hladinou TFA. Zvláště zarážející je, že pouze jedno ze 13 vín s nadprůměrnými hodnotami TFA vykazovalo rezidua pesticidů obsahujících PFAS.

Rádi bychom také upozornili na aktuální hodnocení německého Spolkového institutu pro hodnocení rizik (BfR), podle něhož množství TFA zjištěné ve vínech nepředstavuje pro spotřebitele zdravotní riziko. Podle BfR by osoba vážící 60 kg musela denně zkonzumovat nejméně 9 litrů vína, aby byla překročena doporučená hodnota TFA pro zdraví. Takové množství zkonzumovaného vína by značně přesahovalo příjemnou a střídmou konzumaci vína, kterou vinařské odvětví výrazně podporuje.

Pro DWV je zřejmé, že ochrana životního prostředí a spotřebitelů má ve vinařství nejvyšší prioritu – zároveň tato debata vyžaduje spolehlivé údaje, vědeckou diferenciaci a přiměřená opatření. Společně s CEEV se zasazujeme o udržitelné a odpovědné vinařství a o neustálý dialog s výzkumem, úřady a společností.“

DDW/8. 5.2025/JS

Německo: Čtyřicet let Svazu ekologického vinohradnictví ECOVIN

Letošní valná hromada německého svazu ekologických vinařů ECOVIN se konala 29. dubna 2025 v Dienhart Weine v Maring-Noviandu na řece Moselle – a byla ve znamení mimořádného výročí: ECOVIN slaví 40 let své existence. Vrcholem oslav výročí byla diskuse u kulatého stolu s některými průkopníky Svazu, kteří ho formovali od počátků: Lotte Pfeffer-Müller, Christine Bernhard, Rudolf Trossen a Paulin Köpfer živě a dojemně vyprávěli o výzvách a úspěších prvních let. Jejich vyprávění působivě ukázalo, kolik idealismu, odvahy a novátorského ducha bylo zapotřebí, aby se ekologické vinařství stalo v Německu přijatelným.

DDW/JK/7. 5. 2025/JS

Je přírodní víno jedním z největších úspěchů francouzského vinařství za posledních 25 let?

Ať už ho milujete, nebo nenávidíte, lze ho ignorovat? Přírodní víno, hnutí, které vzniklo ve Francii, si během 25 let téměř náhodou našlo své místo ve světě vína. V listopadu 2024 věnoval britský časopis Decanter svou obálku „přírodním vínům, pohledu na budoucnost vína“. O několik měsíců dříve kritik vína v New York Times Eric Asimov v článku poznamenal, že „mladí lidé, kteří pijí víno, si vybírají přírodní víno“. Novinář dále popisoval vinárny plné mladých lidí popíjejících pet'nat a jiná oranžová vína. „Je to bublina,“ napsal, ale ‚bublina úspěchu ve světě v krizi. Ve Francii měl stejnou zkušenost vinař z AOC Muscadet Joël Forgeau, prezident společnosti Interloire (a bývalý prezident Vin&Société): „Nedávno jsem šel s manželkou do přírodního vinného baru, ve středu večer, ne v Paříži, a místo bylo plné třicátníků popíjejících víno. To už se moc často nevidí.

Ale jak velké je dnes přírodní víno? Méně než 1% podíl na trhu v Evropě mimo Francii, uvádí jedna z mála studií na toto téma. Je to tedy nesporně nízký podíl, ale roste o 20 % ročně. To je sice méně než u nealkoholického vína (+30 %), ale více než u biovína (+10 %). IWSR změřil, že přírodní víno, těsně následované biovínem, zůstává jedním z nejkonzumovanějších alternativních vín na klíčových trzích (USA, Kanada, Velká Británie, Čína, Kanada, Austrálie).

VITISPHERE/JULIE REUXOVÁ/2. 5. 2025/JS

Francie směřuje k systému recyklace skleněných lahví na základě záloh

Po omezených zkouškách v Paříži rozšiřuje Francie testování systému zpětného odběru skla ve čtyřech regionech. Pokud se osvědčí, očekává se jeho zavedení na celostátní úrovni. Od 12. června bude obyvatelům čtyř francouzských regionů – Normandie, Pays de la Loire, Bretaně a Hauts-de-France – zaveden zkušební systém recyklace skleněných lahví a sklenic. Nakupující v řetězcích Carrefour, Intermarché, Leclerc a Monoprix budou mít možnost nakupovat vratné výrobky s fialovou nálepkou „Rapportez-moi“ (vraťte mne). Když je přinesou zpět, dostanou poukázku v hodnotě 0,10 € nebo 0,20 € nebo platbu na svůj účet, v závislosti na velikosti a hmotnosti obalu. Očekává se, že do konce roku se tato čísla ještě zvýší. Do systému bude zahrnuto víno, pivo, polévky a ovocné šťávy, ale široké rozšíření bude záviset na standardizaci skleněných nádob.

Projekt, který řídí francouzská nezisková organizace Citeo, je částečně založen na 22 let starém německém systému DRS, největším a nejúčinnějším na světě, který uvádí 98% míru návratnosti způsobilých jednorázových nápojových obalů. Pokud bude francouzský zkušební projekt úspěšný, bude systém zaveden na celostátní úrovni. Francouzský model testování konceptu před jeho spuštěním je v přímém kontrastu s modelem přijatým ve Skotsku, kde musel být zjevně propracovaný systém po sporu s britskou vládou zrušen. Existovaly plány na jeho obnovení v letošním roce, ale nyní je jasné, že si jeho příznivci budou muset počkat až do října 2027, kdy bude zaveden také v Anglii a Severním Irsku. Velšské úřady stále zvažují, zda se připojí.

MEININGERS-INTERNATIONAL.COM/26. 5. 2025/JS

Lehčí lahve na víno mají velký přínos pro životní prostředí

Mnoho jednotlivých vinařství se zaměřilo na lehčí lahve, ale v Itálii se k tomuto kroku odhodlalo celé konsorcium. Konsorcium Albeisa, je sdružením 318 vinařství, jehož členové, včetně téměř všech legendárních vinařství v oblastech Barolo a Barbaresco, vyrobili v roce 2024 celkem 24 milionů lahví. Všichni členové jsou povinni používat láhev Albeisa, která je v poslední době stále lehčí. Důmyslný a atraktivní prvek brandingu, láhev má slovo Albeisa vyražené na čtyřech místech, která obepínají horní část hrdla. Dlouhodobé úsilí společnosti Albeisa o snížení hmotnosti lahví představuje hmatatelný závazek k ekologické udržitelnosti. Historicky vážila láhev Albeisa 575 g; v roce 2024 jich členové Albeisy odeslali přibližně 12 milionů – to je hodně. V roce 2007 však Albeisa představila novou láhev, která byla o 30 % lehčí, nazvanou leggera (lehká), s hmotností 450 g. Milion lahví leggera dodaných v roce 2007 se zvýšil na přibližně 5 milionů v roce 2024. Novinkou pro rok 2025 je láhev ecovà o hmotnosti 410 g. Snížení hmotnosti z historické na leggera vede ke snížení emisí uhlíku o 22 %, přičemž při použití lahve ecovà 410g se emise uhlíku sníží o dalších 9 %. Všechny láhve obsahují určité procento recyklovaného skla, ale největší dopad má snížení emisí při přepravě.

Cílem odlehčení lahví je přiblížit spotřebitele i výrobce k ekologičtějšímu světu. Mnoho výrobců již přijalo udržitelnější výrobní metody a samotná láhev pomáhá tuto filozofii podporovat až na trh. Ohlasy výrobců jsou naprosto pozitivní. Skleněné láhve jsou největší zátěží pro uhlíkovou stopu a udržitelnost. Největší podíl na uhlíkové stopě vína – mezi třetinou a polovinou – má láhev, do které je víno zabaleno. Ta pochází ze značného množství energie potřebné k výrobě skla a z emisí z dopravy potřebné k přepravě plných lahví vína. Pokud se tedy podaří snížit hmotnost lahví, je to z uhlíkového hlediska pro vinařský sektor obrovská výhra.

Podle návrhu SWR Bottle Weight Accord se maloobchodní členové SWR u 750ml lahví tichého vína přesunou ze současné průměrné hmotnosti lahví přibližně 550 gramů na méně než 420 gramů do konce roku 2026. Mezi maloobchodní členy SWR patří významní maloobchodní prodejci vína Société des alcools du Québec (SAQ) v Kanadě, Waitrose & Partners a Majestic Wines ve Velké Británii, Ahold Delhaize v Nizozemsku a Whole Foods Market v USA – dohromady patří mezi největší velkoobchodní odběratele vína na světě.

WINE-SEARCHER.COM/CHRIS FLEMINGOVÁ/20. 5. 2025/JS

Lahve Sicilia s hmotností 360 gramů

Sicilské vinařství pokračuje v úsilí o udržitelnost. Nadace Fondazione SOStain Sicilia, která sdružuje výzkum, certifikaci a poradenství pro toto odvětví, oznámila své nejnovější projekty a partnerství v oblasti ochrany životního prostředí a zachování biologické rozmanitosti. Jedním z nejambicióznějších a nejúspěšnějších projektů je láhev na víno „100% Sicilia“. Díky společnému podniku s marsalskou pobočkou sklářské společnosti O-I Glass se od roku 2023 vyrábí láhev ze skla recyklovaného na Sicílii, nejdříve v objemu více než 4,4 milionu kusů a v roce 2024 vzrostla produkce na téměř 11,4 milionu lahví. Doposud byla hmotnost lahve omezena na 410 gramů, ale vývoj nyní udělal rozhodující krok vpřed. V letošním roce byla hmotnost snížena o dalších 12,2 % na 360 gramů, což má konkrétní dopad na uhlíkovou stopu celého dodavatelského řetězce. Tento společný podnik je největším společným projektem v Itálii, který se zabývá snižováním hmotnosti lahví.

Vinařství sdružená v nadaci SOStain se podílejí na obnově populace téměř vyhynulého sicilského druhu včely Ape Nera Sicula, aby přispěla k zachování ekosystému. Ve spolupráci s italským svazem včelařů již byly úly instalovány na vinicích producentů. Společnost SOStain také zahájila projekt „Progetto Etico“ se společností Amorim Cork Italia. V rámci „projektu Etico“ se použité zátky centrálně shromažďují, recyklují a vracejí se zpět do výrobního procesu v souladu se zásadou oběhového hospodářství. Na stejné úrovni probíhá spolupráce s organizací PlasticFree ODV. S cílem snížit používání plastů a v ideálním případě je nahradit jinými materiály jsou školeni také koncoví spotřebitelé.

Fondazione SOStain je podporována konsorciem DOC Sicilia a sdružením výrobců Assovini Sicilia. V současné době má 44 členů, z nichž 34 je již certifikováno. Společně obhospodařují 6 300 hektarů vinic a ročně vyrobí přibližně 23,5 milionu lahví v souladu s předpisy SOStain. Začíná to udržitelným pěstováním a používáním ekologicky šetrných materiálů na vinici, energetickou účinností ve sklepě a výběrem lehčích lahví. Vinařství přidružená k SOStainu jsou rovněž povinna dodržovat protokol VIVA o udržitelnosti Ministerstva životního prostředí. Musí měřit a sledovat svou uhlíkovou a vodní stopu a také případná rezidua pesticidů ve svých vínech. Poté se podrobují kontrolám akreditovaných zkušebních středisek, aby mohly získat certifikaci.

WEINWIRTSCHAFT/VC/5. 5. 2025/JS

Provence získává první cru: Sainte-Victoire

Côtes de Provence Sainte-Victoire se stalo prvním cru v Provence. Status cru se bude vztahovat na růžová a červená vína z podoblasti Sainte-Victoire. Až dosud bylo Sainte-Victoire jedním z pěti Dénominations Géographiques Complémentaires (DGC) – neboli doplňkových zeměpisných označení – připojených k apelaci Côtes de Provence, která byla udělena v roce 2005. DCG bylo prvním krokem na cestě ke statusu cru. Další čtyři DCG jsou: La Londe, Fréjus, Pierrefeu a Notre-Dame des Anges.

Ačkoli by se teoreticky mohlo zdát, že se jedná pouze o změnu názvu, výrobci doufají, že povýšení na status cru umožní ještě větší uznání významu terroir pro provensálská růžová vína, stejně jako uznání pro červená vína z této oblasti. Většina výrobců vyjádřila důvěru v to, že status cru jim pomůže v prodeji.

Sainte-Victoire leží v západní Provence mezi oblastmi Coteaux d'Aix a Coteaux Varois. Jeho vinicím podél malého údolí řeky Arc dominují nápadné 18 km dlouhé, 1011 m vysoké vápencové skály Mont Sainte-Victoire. Vína z oblasti Ste Victoire se již dlouho vyznačují výraznou svěžestí díky půdě, vyšším svahům, chladnému větru Mistral a ochraně před středomořským horkem, kterou poskytuje pásmo hor.

DECANTER.COM/ELIZABETH GABAYOVÁ/13. 5. 2025/JS

Kalábrie má své první DOCG

Vinařský region na špičce boty má konečně DOC „Garantita“. Oficiální proces ▸

povýšení Cirò Rosso Riserva DOC na Cirò Classico DOCG začal v roce 2019. Po dlouhých šesti letech konečně v dubnu 2025 zveřejnil Evropský úřední věstník nové výrobní předpisy a dal jim požehnání na nejvyšší úrovni. Zbytek už je pouhá formalita. DOCG se stane právně závazným pouze v případě, že do začátku července 2025 nebudou podány žádné námitky, což se na konci tohoto italsko-evropského byrokratického maratonu již nedá očekávat. Název Cirò je nejstarší a určitě nejvýznamnější vinařskou oblastí Kalábrie, která se táhne východním směrem podél pobřeží Jónského moře.

Nové Cirò Classico DOCG je prakticky krystalizací identity této apelace. Jeho spádová oblast je omezena na obce Cirò a Cirò Marina; ostatní Cirò mohou pocházet i z okolních obcí. Nejméně 90 % musí být vyrobeno z odrůdy Galioppo, která je v provincii Crotone zakořeněna již po staletí. Zbývajících 10 % může být smícháno pouze s místními odrůdami Magliocco a Greco nero. Naproti tomu u Cirò rosso je povoleno přimíchat 20 %, z čehož 10 % může tvořit také Barbera, Cabernet Franc, Cabernet Sauvignon, Sangiovese a Merlot. Maximální výnos z hektaru byl omezen z 11,5 na 8 tun. Pro Classico byla stanovena doba zrání 36 měsíců, z toho povinně 6 měsíců ve dřevě a 6 měsíců v láhvi. Doba zrání se počítá od 1. ledna po sklizni.

WEINWIRTSCHAFT/VC/15. 5. 2025/JS

Odborné znalosti o víně i nad mraky

Cestující business třídy společnosti Austrian Airlines budou v budoucnu dostávat odborné rady ohledně rakouských vín. Od roku 2026 bude na každém dálkovém letu této letecké společnosti přítomen „rakouský odborník na víno“. Tito odborníci byli vyškoleni a certifikováni v rámci programu spolupráce mezi Austrian Airlines a Österreich Wein Marketing GmbH (ÖWM), jak informovala společnost ÖWM. Letecká společnost a společnost propagující víno spolupracují podle tiskové zprávy již několik let. V roce 2024 byl zahájen program, v jehož rámci bylo více než 100 členů palubního personálu vyškoleno jako odborníci na víno. Několikadenní kurz se podle ÖWM skládal ze tří modulů: znalosti o víně, senzorika a degustace a servis a komunikace. Zde se „účastníci dozvěděli zajímavosti o víně – od pěstitelských oblastí, druhů a kategorií vína až po doporučení k jídlu a rady pro hosty“.

Výkonný ředitel ÖWM Chris Yorke říká: „Jsme rádi, že se nám podařilo posunout naši dlouholetou spolupráci s Austrian Airlines na novou úroveň díky projektu Austrian Wine Experts. Rakouská vinařská kultura je celosvětově jedinečná a je nepostradatelnou součástí naší identity. Austrian Wine Experts významně přispějí k tomu, aby hosté Austrian Airlines z celého světa poznali naše vynikající vína i v letadle!“

Austrian Wine Experts jsou nasazováni v business třídě na krátkých i dlouhých letech provozovaných společností Austrian Airlines. Do roku 2026 se jejich počet zvýší na přibližně 250. Na palubě každého dálkového letu Austrian Airlines pak bude alespoň jeden Austrian Wine Expert. Specialisty poznáte podle jejich vlastního odznaku, který představuje banderolu láhve rakouského vína a nosí se na typické červené uniformě. I po absolvování školení budou odborníci na víno zváni na další školení pořádaná rakouskými vinařskými regiony a budou mít možnost účastnit se různých ochutnávek vín v Rakousku, aby byli vždy v obraze. Svůj personál v oblasti vína školí i další letecké společnosti, například Emirates.

WEINWIRTSCHAFT/20. 5. 2025/JS

Kompostování listů může potlačit spory plísně révy

V Bordeaux vědci zkoumali vliv kompostování listů odrůdy Merlot na životaschopnost oospor plísně révy. Na podzim dochází při pohlavním rozmnožování *Plasmopara viticola* k tvorbě oospor na listech. Tyto přezimující formy mohou na půdě přežívat několik let a sloužit jako budoucí zdroj infekce. Snížení tlaku choroby odstraněním listů z vinice po sklizni je jedním ze způsobů, jak omezit hromadění inokula v průběhu času. V Bordeaux vědci zkoumali vliv kompostování listů odrůdy Merlot na životaschopnost oospor, aby se sterilizovaný organický materiál mohl vrátit zpět na vinici. Během kompostování dochází k rozkladu organické hmoty fyzikálně-chemickými procesy a mikroorganismy, což vede ke zvýšení teploty o více než 70 °C. Studie ukázala, že kompostování listů révy vinné může účinně omezit infekční sílu primárního inokula. V kontrolovaných podmínkách bylo zjištěno, že oospory ztrácejí schopnost klíčit, pokud jsou po dobu jednoho měsíce vystaveny teplotám podobným teplotám v kompostu 70 °C. V pokusu za skutečných podmínek kompostování ztratily schopnost klíčení po 3 až 4 měsících při teplotách mezi 40–70 °C.

V současné době probíhá vývoj metody mechanické defoliace k odstranění kontaminované listové biomasy z velkých ploch na podzim a studie vlivu na fyziologii révy a kvalitu hroznů. Byla již vyvinuta metoda pro stanovení inokula plísně v půdě, která slouží k vyhodnocení postupné sanace půdy vinic. Studii publikovali E. Courchinoux a kol. v Technical Reviews of the International Viticulture and Enology Society (IVES): Composting vine leaves to reduce the primary inoculum of Plasmopara viticola in the vineyard?

DER WINZER/6. 5. 2025/JS

Druhé silné krupobití v Německu

Odpoledne 21. května se přes rozsáhlé oblasti jižního Německa přehnala silná bouře s přívalovým deštěm, krupobitím a bouřkami. Postiženo byla zejména Falc – zejména oblasti Bad Dürkheim, Landau a Germersheim. Značné škody byly hlášeny také v Bádensku-Württembersku a Bavorsku. I přes nasazení letadel proti krupobití došlo k masivním zásahům do vinic. Ve Falci byl mimo jiné těžce zasažen okres Ungstein. Některé kroupy dosahovaly velikosti 3 až 4 milimetrů. Podle prvních odhadů bylo v některých vinařstvích zasaženo až 70 % vinic. Jak vysvětluje Gerd Götz z DLR Rheinpfalz, ačkoli bouře udeřila velkou silou, zůstala velmi lokální. Poškození je v současné době nejvíce patrné na listech a letorostech: poškozené listy, promáčkliny a hluboké praskliny na mladých letorostech. Vzhledem k tomu, že mnoho podniků je stále zaneprázdněno evidencí škod, nejsou zatím k dispozici žádné komplexní údaje. Jisté však je, že se jedná o druhé vážné krupobití v tomto roce – a tedy o další známku rostoucích extrémních povětrnostních podmínek, kterým vinařství v Německu čelí.

DDW/JK/22. 5. 2025/JS

Značné škody způsobené krupobitím ve španělské Jumille

Dne 10. května způsobily čtyři různé bouřky s krupobitím během čtyř hodin ničivé škody v zemědělství v regionu Murcia. Kromě vážných škod na ovocných, mandloňových a olivových plantážích bylo postiženo také vinohradnictví, zejména v DO Jumilla a DO Yecla. Událost, která byla klasifikována jako takzvaná „supercela“, vedla k lokálním srážkám přesahujícím 80 litrů na metr čtvereční a kroupám o velikosti až 4 cm. V závěrečném hodnocení, zveřejněném 21. května v novinách „La Opinión de Murcia“, se uvádí, že bouře zasáhla celkem 38 500 hektarů. Sdružení vinařů DO Jumilla oznámilo, že bylo zasaženo 4 700 ha vinic, zatímco místní zemědělský úřad vyčíslil průměrné škody na vinicích na 65 %, což odpovídá průměrné ztrátě hodnoty produkce ve výši 35 milionů eur. Škody v Yecle jsou rovněž značné.

K bouři došlo v době, kdy se po třech letech sucha konečně doplnily zásoby vody v regionu. Sdružení vinařů Jumilla uvádí, že škody způsobené krupobitím na nově vyrašené révě „sahají od ztráty části listů až po úplné zničení letorostů“, což povede k velmi omezené sklizni, pokud jde o množství. Mnozí vinaři již považují úrodu za ztracenou. Koordinační centrum pro zemědělství v Jumile (COAG) upozorňuje na další značné materiální škody, zejména na strmých svazích: Jedná se o nesčetné škody na infrastruktuře, zlomení nosných prvků, sesuvy půdy a ztrátu úrodné vrstvy půdy. Ministryně zemědělství regionu Murcia Sara Rubiraová vyjádřila znepokojení nad prohlášeními mnoha zemědělců, „že to chtějí vzdát“. Podle odhadů je v regionu kvůli krupobití ohroženo až 5 000 pracovních míst.

WEINWIRTSCHAFT/SP/22. 5. 2025/JS

Povodně v Provence

V polovině května zasáhly jižní Francii silné bouře, které způsobily vážné škody na místních vinicích. V pondělí 19. května způsobily kroupy a silný vítr devastaci vinic v departementech Haute-Garonne, Aude, Gers a Hérault a zničily stovky hektarů vinic. Mezi Carbonne a Muret, jižně od Toulouse, zničily podle zprávy odvětvové platformy „Vitisphere“ přívalové deště a kroupy o velikosti až sedmi centimetrů velkou část letošní úrody. Ještě silněji zasáhly bouřky departement Var a vinice v Provence. Tam byla půda již dříve podmočena značnými srážkami na jaře. Dne 20. května pak došlo k silným srážkám a bouřkám s lokálními špičkami 250 mm, zejména nad pohořím Massif des Maures a zálivem Saint-Tropez kolem La Môle, Le Lavandou a Draguignan. Při bouřkách zahynuli tři lidé, přesný rozsah škod zatím není znám. Meteorologové z platformy Prévi uvedli, že rozsah srážek ve východní části departementu Var se téměř blížil historickým hodnotám.

Vzhledem k mezitím značnému napadení škůdci přijali vinaři z postižených regionů s úlevou ministerskou vyhlášku ze dne 24. května, podle níž již není zakázáno ošetření pomocí dronů. Jedná se však pouze o „dočasnou výjimku pro postřikování vinic ochrannými prostředky proti houbovým chorobám z bezpilotních letadel“ platnou nejdéle do 15. června.

WEINWIRTSCHAFT/SP/28.05.25/JS